

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2024/1107,

annettu 13 päivänä maaliskuuta 2024,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1139 täydentämisestä vahvistamalla sertifioidujen miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien ja niiden komponenttien jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevat yksityiskohtaiset säännöt sekä näihin tehtäviin osallistuvien organisaatioiden ja henkilöstön hyväksymisestä

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2111/2005, (EY) N:o 1008/2008, (EU) N:o 996/2010, (EU) N:o 376/2014 ja direktiivien 2014/30/EU ja 2014/53/EU muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 552/2004, (EY) N:o 216/2008 ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3922/91 kumoamisesta 4 päivänä heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1139⁽¹⁾ ja erityisesti sen 58 artiklan 1 kohdan a, b, c ja d alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (EU) 2018/1139 liitteessä IX vahvistetaan huoltoa koskevat keskeiset vaatimukset miehittämättömille ilma-aluksille, erityisesti niille, joita mainitun asetuksen 56 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu sertifiointi mahdollisesti koskee.
- (2) Komission delegoidun asetuksen (EU) 2019/945⁽²⁾ 40 artiklassa säädetään, että komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/947⁽³⁾ 5 artiklassa tarkoitettussa kategoriassa "erityinen" käytettäväksi tarkoitetut miehittämättömät ilma-alusjärjestelmät (UAS), joiden toimintaan liittyvää riskiä ei voida riittävästi lieventää, on sertifiointi ja niiden on täytettävä jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevat yksityiskohtaiset vaatimukset.
- (3) Miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien erityisluonne huomioon ottaen on tarpeen vahvistaa yksityiskohtaiset erityiset jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevat vaatimukset näille miehittämättömille ilma-alusjärjestelmille, niiden komponenteille sekä jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitotehtäviin osallistuville organisaatioille ja henkilöstölle.
- (4) Miehittämättömiä ilma-alusjärjestelmiä koskevien yksityiskohtaisten vaatimusten olisi asetuksen (EU) 2018/1139 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti oltava oikeassa suhteessa sen toiminnan riskiin tai tyyppiin, josta täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2019/947 säädetään kategoriassa "erityinen" harjoitettavan suuririskisen toiminnan osalta.
- (5) Miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevien yksityiskohtaisten vaatimusten olisi perustuttava komission asetuksessa (EU) N:o 1321/2014⁽⁴⁾ säädettyihin yksityiskohtaisiin vaatimuksiin, joita sovelletaan kevyisiin ilma-aluksiin miehitetyssä ilmailussa, ja ne olisi yhdenmukaistettava kyseisten vaatimusten kanssa. Miehittämättömiä ilma-alusjärjestelmiä koskevia yksityiskohtaisia vaatimuksia olisi kuitenkin mukautettava sen varmistamiseksi, että ne soveltuvat miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien erityisluonteeseen ja ovat oikeassa suhteessa miehittämättömillä ilma-alusjärjestelmillä harjoitettavan toiminnan aiheuttamiin riskeihin.

⁽¹⁾ EUVL L 212, 22.8.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj>.

⁽²⁾ Komission delegoitu asetukset (EU) 2019/945, annettu 12 päivänä maaliskuuta 2019, miehittämättömistä ilma-alusjärjestelmistä ja kolmansien maiden miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien käyttäjistä (EUVL L 152, 11.6.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/945/oj).

⁽³⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/947, annettu 24 päivänä toukokuuta 2019, säännöistä ja menetelmistä miehittämättömien ilma-alusten käytössä (EUVL L 152, 11.6.2019, s. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/947/oj).

⁽⁴⁾ Komission asetukset (EU) N:o 1321/2014, annettu 26 päivänä marraskuuta 2014, ilma-alusten sekä ilmailutuotteiden, osien ja laitteiden jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpidosta ja näihin tehtäviin osallistuvien organisaatioiden ja henkilöstön hyväksymisestä (EUVL L 362, 17.12.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1321/oj>).

- (6) Näitä yksityiskohtaisia vaatimuksia ei tulisi soveltaa, jos lentokelpoisuustodistusta ei voida antaa ja miehittämättömälle ilma-alusjärjestelmälle myönnetään lupa ilmailuun, vaan olisi sovellettava komission asetuksen (EU) N:o 748/2012 ⁽⁵⁾ mukaisesti hyväksytyissä lentoehdoissa vahvistettuja jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitoa koskevia vaatimuksia.
- (7) On tarpeen mahdollistaa sujuva siirtyminen tällä asetuksella perustettavaan uuteen sääntelykehykseen. Sen vuoksi sidosryhmille ja jäsenvaltioiden viranomaisille on tarpeen antaa riittävästi aikaa mukautua tähän uuteen sääntelykehykseen ja varmistaa sen noudattaminen.
- (8) Jatkuvan lentokelpoisuuden organisaatioille vahvistettujen tieto- ja viestintäjärjestelmien ja datan suojaamista koskevien vaatimusten soveltamista olisi lykättävä, kunnes komission täytäntöönpanoasetusta (EU) 2023/203 ⁽⁶⁾ aletaan soveltaa.
- (9) Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto on toimittanut komissiolle lausunnon nro 03/2023 ⁽⁷⁾ asetuksen (EU) 2018/1139 75 artiklan 2 kohdan b ja c alakohdan ja 76 artiklan 1 kohdan mukaisesti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

Tässä asetuksessa vahvistetaan yhteiset tekniset vaatimukset ja hallinnolliset menettelyt, joilla varmistetaan miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien (UAS) sekä niihin asennettavien komponenttien jatkuva lentokelpoisuus, kun miehittämätön ilma-alus on rekisteröity tai rekisteröidään jossakin jäsenvaltiossa ja sitä aiotaan käyttää täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/947 5 artiklassa määritellyssä kategoriassa "erityinen" ja miehittämättömälle ilma-alukselle on myönnetty tai myönnetään lentokelpoisuustodistus tai rajoitettu lentokelpoisuustodistus.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'miehittämättömällä ilma-alusjärjestelmällä' asetuksen (EU) 2018/1139 3 artiklan 30 alakohdassa määriteltyä miehittämätöntä ilma-alusta ja sen ohjaus- ja seuranta-asemaa;
- 2) 'ohjaus- ja seuranta-asemalla' asetuksen (EU) 2018/1139 3 artiklan 32 alakohdassa määriteltyä laitetta, jolla miehittämätöntä ilma-alusta ohjataan etänä;
- 3) 'valtuutetulla huoltohenkilöstöllä' henkilöstöä, joka vastaa valmistuneen huollon sertifiointista;
- 4) 'komponentilla' miehittämättömän ilma-aluksen moottoria, potkuria tai osaa tai mitä tahansa ohjaus- ja seuranta-aseman osatekijää;

⁽⁵⁾ Komission asetus (EU) N:o 748/2012, annettu 3 päivänä elokuuta 2012, ilma-alusten ja niihin liittyvien tuotteiden, osien ja laitteiden lentokelpoisuus- ja ympäristösertifiointia sekä suunnittelu- ja tuotanto-organisaatioiden sertifiointia koskevista täytäntöönpanosäännöistä (EUVL L 224, 21.8.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/748/oj>).

⁽⁶⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/203, annettu 27 päivänä lokakuuta 2022, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1139 soveltamissäännöistä komission asetusten (EU) N:o 1321/2014, (EU) N:o 965/2012, (EU) N:o 1178/2011 ja (EU) 2015/340 ja komission täytäntöönpanoasetusten (EU) 2017/373 ja (EU) 2021/664 soveltamisalaan kuuluvia organisaatioita sekä komission asetusten (EU) N:o 748/2012, (EU) N:o 1321/2014, (EU) N:o 965/2012, (EU) N:o 1178/2011, (EU) 2015/340 ja (EU) N:o 139/2014 ja komission täytäntöönpanoasetusten (EU) 2017/373 ja (EU) 2021/664 soveltamisalaan kuuluvia toimivaltaisia viranomaisia varten ilmailun turvallisuuteen mahdollisesti vaikuttavien tietoturvariskien hallintaa koskevien vaatimusten osalta sekä komission asetusten (EU) N:o 1178/2011, (EU) N:o 748/2012, (EU) N:o 965/2012, (EU) N:o 139/2014, (EU) N:o 1321/2014 ja (EU) 2015/340 ja komission täytäntöönpanoasetusten (EU) 2017/373 ja (EU) 2021/664 muuttamisesta (EUVL L 31, 2.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/203/oj).

⁽⁷⁾ <https://www.easa.europa.eu/en/document-library/opinions>.

- 5) 'jatkuvalla lentokelpoisuudella' kaikkia niitä prosesseja, joiden avulla varmistetaan, että miehittämätön ilma-alusjärjestelmä vastaa koko käyttöikänsä ajan voimassa olevia lentokelpoisuusvaatimuksia ja on turvallisessa käyttökunnossa;
- 6) 'huollolla' seuraavia toimintoja tai niiden yhdistelmää: miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän tai komponentin perushuolto, korjaus, tarkastus, vaihto, muutostyö tai vian korjaus, lukuun ottamatta lentoa edeltävää tarkastusta;
- 7) 'organisaatiolla' luonnollista henkilöä, oikeushenkilöä tai oikeushenkilön osaa, joka voi olla sijoittautunut useampaan kuin yhteen paikkaan, joko jäsenvaltioiden alueella tai sen ulkopuolella;
- 8) 'lentoa edeltävällä tarkastuksella' ennen lentoa tehtävää tarkastusta sen varmistamiseksi, että miehittämätön ilma-alus on kelpoinen aiotulle lennolle;
- 9) 'päätoimipaikalla' yrityksen kotipaikkaa tai rekisteröityä toimipaikkaa, jossa hoidetaan tässä asetuksessa tarkoitettuun toimintaan liittyvät pääasialliset taloudelliset toiminnot ja toiminnan valvonta;
- 10) 'kriittisellä huoltotehtävällä' huoltotehtävää, johon liittyy jonkin järjestelmän taikka miehittämättömän ilma-aluksen, moottorin tai potkurin minkä hyvänsä komponentin kokoaminen tai niiden käsitteleminen ja jonka yhteydessä tapahtunut virhe voi suoraan vaarantaa lentoturvallisuuden;
- 11) 'ohjaus- ja seuranta-aseman asennuksella' prosessia, jossa ohjaus- ja seuranta-aseman osatekijät integroidaan tähän tarkoitukseen asennus- ja testausohjeiden mukaisesti kelpolliseen fyysiseen ympäristöön siten, että asennettua ohjaus- ja seuranta-asemaa voidaan käyttää miehittämättömän ilma-aluksen käyttämiseen.

3 artikla

Jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitoa koskevat vaatimukset

1. Edellä 1 artiklassa tarkoitettujen miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien ja niihin asennettävien komponenttien jatkuva lentokelpoisuus on varmistettava tämän asetuksen liitteen I (osa ML.UAS) säännösten mukaisesti.
2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, luvan ilmailuun saaneiden 1 artiklassa tarkoitettujen miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien jatkuva lentokelpoisuus on varmistettava niiden jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevilla erityisjärjestelyillä, jotka määrittellään asetuksen (EU) N:o 748/2012 liitteessä I (21 osa) olevan P alaluvun mukaisesti myönnetyn ilmailuluvan hyväksytyissä lentoehdoissa.

4 artikla

Miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitoon osallistuvien organisaatioiden hyväksyntä

Organisaation, joka osallistuu 1 artiklassa tarkoitettujen miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien ja niihin asennettävien komponenttien jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitoon, mukaan lukien niiden huolto, on noudatettava liitettä II (osa CAO.UAS) ja hankittava asiaankuuluva hyväksyntätodistus komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2024/1109 (*) määritetyltä toimivaltaiselta viranomaiselta.

5 artikla

Valtuutettu huoltohenkilöstö

Valtuutetulla huoltohenkilöstöllä on oltava liitteen II (osa CAO.UAS) mukainen pätevyys.

(*) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2024/1109, annettu 10 päivänä huhtikuuta 2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1139 soveltamissäännöistä siltä osin kuin on kyse toimivaltaista viranomaista koskevista vaatimuksista sekä hallinnollisista menettelyistä sertifioidujen miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien jatkuvan lentokelpoisuuden sertifiointin, valvonnan ja vaatimustenmukaisuuden varmistamisen osalta sekä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/203 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1109, 17.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/1109/oj).

*6 artikla***Voimaantulo ja soveltaminen**

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä toukokuuta 2025.

Liitteessä II (osa CAO.UAS) olevaa CAO.UAS.102 kohtaa sovelletaan kuitenkin 22 päivästä helmikuuta 2026.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 13 päivänä maaliskuuta 2024.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

LIITE I

(OSA ML.UAS)

SISÄLLYSLUETTELO

ML.UAS.1

LUKU A – YLEISTÄ

ML.UAS.101 Soveltamisala

LUKU B – VASTUU

ML.UAS.201 Velvollisuudet

LUKU C – JATKUVA LENTOKELPOISUUS

ML.UAS.301 Jatkuvaan lentokelpoisuuteen liittyvät tehtävät

ML.UAS.302 Miehitämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelma

ML.UAS.303 Lentokelpoisuusmääräykset

ML.UAS.304 Muutostyöt ja korjaukset

ML.UAS.305 Miehitämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaa lentokelpoisuutta koskeva tallennusjärjestelmä

ML.UAS.307 Miehitämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevien tallenteiden siirto

LUKU D – HUOLTOVAATIMUKSET

ML.UAS.401 Huoltotiedot

ML.UAS.403 Miehitämättömän ilma-alusjärjestelmän viat

LUKU E – KOMPONENTIT

ML.UAS.501 Miehitämättömän ilma-aluksen komponenttien asennus

ML.UAS.502 Miehitämättömän ilma-aluksen komponenttien huolto

ML.UAS.504 Komponenttien erottelu

ML.UAS.520 Ohjaus- ja seuranta-aseman komponenttien asennus ja huolto

LUKU H – HUOLTOTODISTE (CRS)

ML.UAS.801 Miehitämättömän ilma-aluksen huollon sertifiointi

ML.UAS.802 Miehitämättömän ilma-aluksen komponentin huollon sertifiointi

ML.UAS.803 Ohjaus- ja seuranta-aseman huollon sertifiointi

ML.UAS.804 Ohjaus- ja seuranta-aseman komponentin huollon sertifiointi

ML.UAS.805 Ohjaus- ja seuranta-aseman asennuksen sertifiointi

LUKU I – LENTOKELPOISUUDEN TARKASTUSTODISTUS (ARC)

ML.UAS.901 Miehitämättömän ilma-aluksen lentokelpoisuustarkastus – Yleistä

ML.UAS.902 Miehitämättömän ilma-aluksen lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen voimassaolo

ML.UAS.903 Lentokelpoisuustarkastusmenettely

ML.UAS.905 Unionin sisäinen miehitämättömän ilma-aluksen rekisteröinnin siirto

ML.UAS.906A Unioniin tuodun miehitämättömän ilma-aluksen lentokelpoisuustarkastus

ML.UAS.906B Lentokelpoisuustarkastus miehitämättömällä ilma-alusjärjestelmällä harjoitettavan toiminnan muutosten jälkeen

ML.UAS.907 Havainnot

Lisäys 1 – Sopimus jatkuvan lentokelpoisuuden hallinnasta

Lisäys 2 – Lentokelpoisuuden tarkastustodistus (EASA 15d -lomake)

Lisäys 3 – EASA 1 -lomakkeen täyttöohjeet

ML.UAS.1

- a) Tässä liitteessä 'toimivaltaisella viranomaisella' tarkoitetaan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2024/1109 liitteessä I (osa AR.UAS) olevan AR.UAS.GEN.010 kohdan a alakohdassa määritettyä viranomaista.
- b) Tässä liitteessä 'miehittämättömän ilma-aluksen omistajalla' tarkoitetaan jompaakumpaa seuraavista:
- 1) miehittämättömän ilma-aluksen rekisteröity omistaja, joka voi olla itse miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän käyttäjä;
  - 2) miehittämättömän ilma-alusta vuokraava miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän käyttäjä edellyttäen, että ML.UAS.201 kohdan b alakohdtaa sovelletaan.

LUKU A

YLEISTÄ**ML.UAS.101 Soveltamisala**

Tässä liitteessä vahvistetaan toimenpiteet, jotka henkilöiden ja organisaatioiden on toteutettava sen varmistamiseksi, että täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/947 5 artiklassa määritellyssä kategoriassa "erityinen" käytettävä miehittämätön ilma-alusjärjestelmä, jonka miehittämättömälle ilma-alukselle on annettu tai annetaan lentokelpoisuustodistus täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/947 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti, on lentokelpoinen. Lisäksi siinä määritetään ehdot, jotka miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän lentokelpoisuuteen liittyviin tehtäviin osallistuvien henkilöiden ja organisaatioiden on täytettävä.

LUKU B

VASTUU**ML.UAS.201 Velvollisuudet**

- a) Miehittämättömän ilma-aluksen omistaja on vastuussa miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvasta lentokelpoisuudesta, ja hänen on varmistettava, ettei miehittämättömän ilma-alusta lennätetä, elleivät seuraavat vaatimukset täyty:
- 1) miehittämätön ilma-alusjärjestelmä pidetään lentokelpoisessa kunnossa;
  - 2) kaikki lentotoiminta- ja hätävarusteet on asennettu miehittämättömään ilma-alusjärjestelmään oikein ja ne ovat käyttökunnossa, tai jos ne ovat käyttökelvottomia, ne on selvästi merkitty sellaisiksi;
  - 3) miehittämättömän ilma-aluksen lentokelpoisuustodistus on voimassa.
- b) Poiketen siitä, mitä a alakohdassa säädetään, jos miehittämätön ilma-alus on vuokrattu, a alakohdassa tarkoitettu vastuu kuuluu vuokraajalle edellyttäen, että vuokraaja ilmoitetaan miehittämättömän ilma-aluksen rekisteröintiasiakirjassa tai tällainen vastuun siirto ilmoitetaan vuokraussopimuksessa.
- c) Jokainen miehittämättömän ilma-alusjärjestelmää ja sen komponentteja huoltava henkilö tai organisaatio on vastuussa suorittamistaan huoltotehtävistä.
- d) Miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän käyttäjä on vastuussa lentoa edeltävän tarkastuksen hyväksyttävästä suorittamisesta. Miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän käyttäjän puolesta tarkastuksen suorittavalla henkilöllä on oltava kelpoisuus siihen. Lentoa edeltävän tarkastuksen suorittajana ei tarvitse olla hyväksytty huolto-organisaatio tai valtuutettu huoltohenkilöstö.
- e) Edellä a alakohdassa säädettyjen vaatimusten lisäksi miehittämättömän ilma-aluksen omistajan on varmistettava, että
- 1) miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvan lentokelpoisuuden hallintaan liittyvistä tehtävistä vastaa organisaatio, joka on hyväksytty liitteen II (osa CAO.UAS) mukaisesti ja jonka päätoimipaikka on alueella, jolla sovelletaan perussopimuksia.

Jos miehittämättömän ilma-aluksen omistaja antaa näiden tehtävien suorittamisen tehtäväksi osan CAO.UAS mukaiselle organisaatiolle, on tehtävä lisäyksen 1 mukainen kirjallinen sopimus. Kyseinen alihankkijaorganisaatio ottaa vastuun näiden tehtävien asianmukaisesta suorittamisesta;

- 2) ellei luvussa E toisintodeta, miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän ja siihen asennettavien komponenttien huollon suorittaa liitteen II (osa CAO.UAS) mukaisesti hyväksytty organisaatio, jonka päätoimipaikka on alueella, jolla sovelletaan perussopimuksia.
- f) Sen määrittämiseksi, täyttääkö miehittämättömän ilma-alusjärjestelmä tämän liitteen vaatimukset, miehittämättömän ilma-aluksen omistajan on varmistettava, että pääsy miehittämättömään ilma-alusjärjestelmään ja kyseistä järjestelmää koskeviin tallenteisiin myönnetään kaikille toimivaltaisen viranomaisen valtuuttamille henkilöille.

LUKU C

JATKUVA LENTOKELPOISUUS**ML.UAS.301 Jatkuvaan lentokelpoisuuteen liittyvät tehtävät**

Miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuva lentokelpoisuus sekä lentotoiminta- ja hätävarusteiden käyttökelpoisuus varmistetaan

- a) suorittamalla miehittämättömän ilma-aluksen lentoa edeltävät tarkastukset;
- b) tekemällä muut kuin määräaikaishuollot ja korjaamalla viat (ja vauriot) tapauksen mukaan ML.UAS.401 tai ML.UAS.304 kohdassa vaadittujen tietojen mukaisesti ja ottaen huomioon minimivarusteluettelo (MEL) ja puuttuvien osien luettelo (CDL), jos ne ovat olemassa;
- c) suorittamalla kaikki määräaikaishuollot ML.UAS.302 kohdassa tarkoitetun miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelman mukaisesti;
- d) noudattamalla soveltuvin osin seuraavia:
  - 1) Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston julkaisemat tai hyväksymät lentokelpoisuusmääräykset;
  - 2) lentotoimintavaatimukset, jotka vaikuttavat jatkuvaan lentokelpoisuuteen;
  - 3) viraston määräämät jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevat vaatimukset;
  - 4) toimenpiteet, joita toimivaltainen viranomainen vaatii välittömänä reagoitina turvallisuusongelmaan;
- e) tekemällä ML.UAS.304 kohdan mukaiset muutostyöt ja korjaukset;
- f) suorittamalla tarvittaessa huoltokoelentoja;
- g) varmistamalla miehittämättömän ilma-aluksen uusinta konfiguraatiota vastaavan punnitustodistuksen saatavuus, kun miehittämättömän ilma-aluksen valmistaja tuottaa tällaiset tiedot.

ML.UAS.302 Miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelma

- a) Miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän määräaikaishuolto on järjestettävä miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelman mukaisesti.
- b) Miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvan lentokelpoisuuden hallinnasta vastaavan osan CAO.UAS mukaisen organisaation on hyväksyttävä miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelma ja siihen myöhemmin tehtävät muutokset.
- c) Miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelman on oltava seuraavien määräysten ja ohjeiden mukainen:
  - 1) pakolliset jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevat tiedot, kuten toistuvat lentokelpoisuusmääräykset, jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevien ohjeiden (ICA) lentokelpoisuusrajoituksia koskeva osa (ALS) ja tyyppihyväksyntätodistuksen tietolomakkeeseen (TCDS) sisältyvät erityiset huoltovaatimukset;
  - 2) suunnitteluhyväksynnän haltijan antamat jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevat ohjeet.

- d) Sen estämättä, mitä c alakohdan 1 alakohdassa säädetään, ja poiketen siitä, mitä c alakohdan 2 alakohdassa säädetään, miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelma voi f alakohdan mukaisesti tehdyistä arvioinneista saatujen tietojen perusteella poiketa jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevista ohjeista.
- e) Miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelmassa on otettava huomioon miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän konfiguraatio sekä harjoitettavan toiminnan tyyppi ja erityispiirteet.
- f) Miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelmaa on tarkasteltava uudelleen vähintään kerran vuodessa, jotta voidaan arvioida sen tehokkuutta harkittaessa uusia tai muutettuja jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevia ohjeita.

ML.UAS.303 Lentokelpoisuusmääräykset

Kaikkia sovellettavia lentokelpoisuusmääräyksiä on noudatettava niissä asetettujen vaatimusten mukaisesti, ellei virasto ole toisin määrännyt.

ML.UAS.304 Muutostyöt ja korjaukset

- a) Miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän tai siihen asennetun komponentin mahdolliset vauriot on arvioitava ennen niiden korjaamista.
- b) Muutosten ja korjausten tekeminen miehittämättömään ilma-alusjärjestelmään tai sen komponentteihin edellyttää, että tällaiset muutokset ja korjaukset ovat joko
  - 1) viraston hyväksymiä; tai
  - 2) asetuksen (EU) N:o 748/2012 liitteen I (21 osa) mukaisen suunnitteluorganisaation hyväksymiä; tai
  - 3) ne sisältyvät asetuksen (EU) N:o 748/2012 liitteessä I (21 osa) olevassa 21.A.90B tai 21.A.431B kohdassa tarkoitettuihin vaatimuksiin.

ML.UAS.305 Miehittämättömän ilma-aluksen jatkuvaa lentokelpoisuutta koskeva tallennusjärjestelmä

- a) Jokaista miehittämättömää ilma-alusjärjestelmää varten, joka on yksilöity miehittämättömän ilma-aluksen rekisteritunnuksella sekä ohjaus- ja seuranta-aseman tyyppi- ja sarjanumerolla, on perustettava järjestelmä, johon tallennetaan miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevat tiedot. Kauko-ohjaajan ja miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämiseen osallistuvien henkilöiden on käytettävä tätä järjestelmää.
- b) Miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevaan tallennusjärjestelmään on tallennettava seuraavat tiedot:
  - 1) kirjauksen päivämäärä ja vastaava kokonaiskäyttöaika kyseisen miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän kannalta merkityksellisinä parametreinä (esim. lentotunnit, kalenteriaika tai käyttökertojen lukumäärä);
  - 2) yksityiskohtaiset tiedot miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolloista, erityisesti kaikki ML.UAS.801 tai ML.UAS.803 kohdassa vaaditut huoltodisteet;
  - 3) yksityiskohtaiset tiedot ohjaus- ja seuranta-aseman asennuksesta, erityisesti ML.UAS.805 kohdassa vaadittu asennusta koskeva huoltodiste, kun asennus on suunnitteluhyväksynnän haltijan määräämä;
  - 4) näyttö siitä, että miehittämättömän ilma-aluksen lentoa edeltävä tarkastus on hyväksyttävästi suoritettu;
  - 5) lentoturvallisuuden jatkuvan varmistamisen kannalta tarpeelliset tiedot;
  - 6) uusin punnitustodistus, kun miehittämättömän ilma-aluksen valmistaja tuottaa tällaiset tiedot;
  - 7) kaikki muu data, joka on tarpeen g alakohdan noudattamisen osoittamiseksi.
- c) Niiden komponenttien osalta, joihin sovelletaan lentokelpoisuusrajoituksia, tallennusjärjestelmään on huoltodisteen (EASA 1 -lomake tai vastaava) lisäksi tallennettava seuraavat tiedot:
  - 1) komponenttien tyyppimerkinnot ja tunnistetiedot;
  - 2) soveltuvin osin sen miehittämättömän ilma-aluksen, ohjaus- ja seuranta-aseman tai komponentin tyyppi sekä sarja- ja rekisteröintinumero, johon kyseinen komponentti on asennettu, ja lisäksi viittaus komponentin asentamista ja poistoa koskevaan huoltokirjanpitoon;

- 3) kirjauksen päivämäärä ja sitä vastaava komponentin yhteenlaskettu kokonaiskäyttöaika kyseisen komponentin kannalta merkityksellisinä parametreinä.
- d) Jokainen kirjaus on tehtävä mahdollisimman pian tehtävän valmistuttua, jotta kauko-ohjaajalla on tiedossaan ajan tasalla oleva tilanne.
- e) Kaikkien miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevien kirjausten on oltava selkeitä ja tarkkoja. Jos kirjausta on korjattava, se on tehtävä niin, että alkuperäinen kirjaus jää selvästi näkyviin.
- f) Tallennusjärjestelmään on sisällyttävä lokitiedot miehittämättömän ilma-aluksen, ohjaus- ja seuranta-aseman ja sellaisten komponenttien osalta, joihin sovelletaan lentokelpoisuusrajoituksia, jos sellaisia on.
- g) Miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevasta tallennusjärjestelmästä on pystyttävä saamaan seuraavat tiedot:
  - 1) lentokelpoisuusmääräysten ja toimivaltaisen viranomaisen välittömänä reagoitina turvallisuusongelmaan määräämien toimenpiteiden ajantasainen tilanne;
  - 2) muutostöiden ja korjausten ajantasainen tilanne;
  - 3) miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelman noudattamisen ajantasainen tilanne;
  - 4) niiden komponenttien ajantasainen tilanne, joihin sovelletaan lentokelpoisuusrajoituksia;
  - 5) ajantasainen luettelo siirretyistä huoltotoimenpiteistä.
- h) Kirjanpito on säilytettävä seuraavassa määritetyn vähimmäisajan:
  - 1) edellä b alakohdan 2 ja 3 alakohdassa tarkoitettu kirjanpito siihen asti, kun kirjanpidon sisältämät tiedot korvataan laajuudeltaan ja yksityiskohtaisuudeltaan vastaavilla uusilla tiedoilla, mutta kuitenkin vähintään 36 kuukautta siitä, kun huollosta tai, tapauksen mukaan, ohjaus- ja seuranta-aseman asennuksesta on annettu huoltotodiste;
  - 2) edellä b alakohdan 1 alakohdassa, b alakohdan 7 alakohdassa ja c alakohdassa tarkoitettu kirjanpito vähintään 12 kuukautta siitä, kun miehittämätön ilma-alusjärjestelmä tai komponentti on pysyvästi poistettu käytöstä;
  - 3) edellä b alakohdan 4–6 alakohdassa tarkoitettu kirjanpito vähintään 36 kuukautta tallennusjärjestelmään kirjaamisesta;
  - 4) jos h alakohdan 1 alakohdassa tarkoitettua kirjanpitoa ei korvata uudella, kirjanpito on säilytettävä 12 kuukautta siitä, kun miehittämätön ilma-alus tai ohjaus- ja seuranta-asema on pysyvästi poistettu käytöstä.

ML.UAS.307 Miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevan kirjanpidon siirto

- a) Kun miehittämättömän ilma-aluksen omistaja vaihtuu pysyvästi, ML.UAS.305 kohdassa tarkoitettu jatkuvaa lentokelpoisuutta koskeva kirjanpito on myös siirrettävä.
- b) Kun omistaja tekee osan CAO.UAS mukaisen organisaation kanssa sopimuksen miehittämättömän ilma-aluksen jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevista tehtävistä, miehittämättömän ilma-aluksen omistajan on huolehdittava, että ML.UAS.305 kohdassa tarkoitettu jatkuvaa lentokelpoisuutta koskeva kirjanpito siirretään tälle alihankkijaorganisaatiolle.
- c) ML.A.305 kohdan h alakohdassa säädetyn kirjanpidon säilytysaikoja sovelletaan edelleen uuteen omistajaan tai osan CAO.UAS mukaiseen organisaatioon.

LUKU D

HUOLTOVAATIMUKSET

ML.UAS.401 Huoltotiedot

- a) Miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto edellyttää ajantasaisten sovellettavien huoltotietojen käyttöä ja noudattamista.

- b) Tässä liitteessä 'sovellettavilla huoltotiedoilla' tarkoitetaan mitä tahansa seuraavista:
- 1) toimivaltaisen viranomaisen tai viraston julkaisemat sovellettavat vaatimukset, menettelyt, standardit tai tiedot;
  - 2) sovellettavat lentokelpoisuusmääräykset;
  - 3) sovellettavat jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevat ohjeet ja muut huolto-ohjeet, jotka antaa tyyppihyväksyntätodistuksen haltija, lisätyyppihyväksyntätodistuksen haltija tai muu organisaatio, joka julkaisee tällaisia tietoja asetuksen (EU) N:o 748/2012 liitteen I (21 osa) mukaisesti;
  - 4) sellaisten komponenttien osalta, joiden asentamisen suunnitteluhyväksynnän haltija on hyväksynyt, komponentin valmistajan julkaisemat ja suunnitteluhyväksynnän haltijan hyväksyttävänä pitämät sovellettavat huolto-ohjeet.

ML.UAS.403 Miehitämättömän ilma-alusjärjestelmän viat

- a) Lentoturvallisuuden vakavasti vaarantavat miehitämättömän ilma-alusjärjestelmän viat on korjattava ennen miehitämättömällä ilma-aluksella suoritettavaa uutta lentoa.
- b) Seuraavat henkilöt voivat päättää, ettei vika vaaranna vakavasti lentoturvallisuutta, ja voivat lykätä vian korjausta sen mukaisesti:
- 1) kauko-ohjaaja tai valtuutettu huoltohenkilöstö sellaisten vikojen osalta, jotka vaikuttavat miehitämättömän ilma-alusjärjestelmän ei-pakollisiin laitteisiin;
  - 2) kauko-ohjaaja tai valtuutettu huoltohenkilöstö, kun käytetään minimivaruusluetteloa tai puuttuvien osien luetteloa miehitämättömän ilma-alusjärjestelmän pakollisiin laitteisiin vaikuttavien vikojen osalta;
  - 3) valtuutettu huoltohenkilöstö muiden kuin b alakohdan 1 ja 2 alakohdassa tarkoitettujen vikojen osalta.
- c) Miehitämättömässä ilma-alusjärjestelmässä oleva vika, joka ei vakavasti vaaranna lentoturvallisuutta, on korjattava niin pian kuin se on käytännössä mahdollista vian havaitsemispäivän jälkeen ja huoltotiedoissa tai minimivaruusluettelossa määritetyissä aikarajoissa.
- d) Viat, joita ei ole korjattu ennen lennon suorittamista, on kirjattava ML.UAS.305 kohdassa tarkoitettuun miehitämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevaan kirjanpitojärjestelmään, ja kirjanpidon on oltava kauko-ohjaajan käytettävissä.

LUKU E

KOMPONENTIT

ML.UAS.501 Miehitämättömän ilma-aluksen komponenttien asennus

- a) Ellei liitteessä II (osa CAO.UAS) tai asetuksen (EU) N:o 748/2012 liitteessä I (21 osa) olevassa 21.A.307 kohdassa toisin säädetä, komponentti voidaan asentaa miehitämättömään ilma-alukseen vain, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:
- 1) se on tyydyttävässä kunnossa;
  - 2) se on luovutettu asianmukaisesti käyttöön käyttäen asetuksen (EU) N:o 1321/2014 liitteen I (M osa) lisäyksessä II vahvistettua EASA 1 -lomaketta tai vastaavaa;
  - 3) se on merkitty asetuksen (EU) N:o 748/2012 liitteessä I (21 osa) olevan Q alaluvun mukaisesti.
- b) Huolto-organisaation on ennen komponentin asentamista miehitämättömään ilma-alukseen varmistettava, että kyseinen komponentti on kelvoinen asennettavaksi, ja otettava huomioon miehitämättömän ilma-aluksen konfiguraatio ja sovellettavat lentokelpoisuusmääräykset.
- c) Vakio-osat saa asentaa miehitämättömään ilma-alukseen tai komponenttiin vain, jos kyseiset vakio-osat määritetään huoltotiedoissa, jos niiden mukana on todisteet siitä, että ne ovat sovellettavan standardin mukaisia, ja kun ne ovat asianmukaisesti jäljitettävissä.

- d) Raaka-aineita tai apuaineita saa käyttää miehittämättömässä ilma-aluksessa tai komponentissa ainoastaan sillä edellytyksellä, että
- 1) ilma-aluksen tai komponentin valmistaja sallii asiaa koskevilla huoltotiedoissa tällaisten raaka-aineiden tai apuaineiden käytön;
  - 2) tällaiset materiaalit täyttävät vaaditut materiaalieritelvät ja ovat asianmukaisesti jäljitettävissä;
  - 3) tällaisten materiaalien mukana toimitetaan asiakirjat, jotka selvästi koskevat näitä materiaaleja ja joihin sisältyy vaatimustenmukaisuusvakuutus sovellettavien eritelmiä mukaisuudesta sekä valmistaja- ja toimittajalähde.

ML.UAS.502 Miehittämättömän ilma-aluksen komponenttien huolto

- a) Miehittämättömän ilma-aluksen komponenttien huolto on sertifioitava seuraavan taulukon mukaisesti:

	Sertifioidaan (asetuksen (EU) N:o 1321/2014 liitteen I (M osa) lisäyksen II mukaisella) EASA 1 -lomakkeella	Sertifioidaan yhdessä miehittämättömän ilma-aluksen huollon kanssa ML.UAS.801 kohdan mukaisesti (EASA 1 -lomaketta ei voida antaa)
Komponentin huoltotietojen mukaisesti huollettavat komponentit (komponentin valmistajan antamat tiedot)		
Muu kuin perushuolto	Moottorit: Moottoria varten kelpuutetut huolto-organisaatiot Muut komponentit: komponenttia varten kelpuutetut huolto-organisaatiot	Miehittämättömän ilma-aluksen huolto-organisaatiot
Muiden komponenttien kuin moottorien perushuolto	Komponenttia varten kelpuutetut huolto-organisaatiot	Ei mahdollista
Moottorien perushuolto	Moottoria varten kelpuutetut huolto-organisaatiot	Miehittämättömän ilma-aluksen huolto-organisaatiot, jos suunnitteluhyväksynnän haltija sitä edellyttää
Miehittämättömän ilma-aluksen huoltotietojen mukaisesti huollettavat komponentit (miehittämättömän ilma-aluksen valmistajan antamat tiedot)		
Kaikki komponentit ja kaikenlaiset huollot	Moottoria varten (moottorien osalta) tai komponenttia varten (muiden komponenttien osalta) kelpuutetut huolto-organisaatiot	Miehittämättömän ilma-aluksen huolto-organisaatiot

- b) Asetuksen (EU) N:o 748/2012 liitteessä I (21 osa) olevan 21.A.307 kohdan b alakohdan 3–6 alakohdassa tarkoitettuja komponentteja voi huoltaa kuka tahansa henkilö tai mikä tahansa organisaatio. Tällöin huollon suorittanut henkilö tai organisaatio antaa a alakohdasta poiketen komponenteille suoritettua huoltoa huollon valmistumista koskevan ilmoituksen. Huollon valmistumista koskevaan ilmoitukseen on merkittävä vähintään perustiedot huollon toteutuksesta, huollon valmistuspäivä ja ilmoituksen antavan organisaation tai henkilön tunnistetiedot. Se katsotaan huolletun komponentin huoltokirjanpidoksi, ja sen katsotaan vastaavan EASA 1 -lomaketta kyseisen huolletun komponentin osalta.

ML.UAS.504 Komponenttien erottelu

- a) Käyttökelvottomat ja korjauskelvottomat komponentit on eroteltava käyttökelpoisista komponenteista, vakio-osista ja materiaaleista.
- b) Komponentin katsotaan olevan käyttökelvoton, jos jokin seuraavista ehdoista täyttyy:
- 1) miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelmassa määritetty käyttöikä on ylitetty;
  - 2) komponentti ei vastaa sovellettavia lentokelpoisuusmääräyksiä eikä muita viraston määrittämiä jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevia vaatimuksia;

- 3) tarpeellisia tietoja puuttuu komponentin lentokelpoisuustilanteen tai asennuskelpoisuuden toteamiseksi;
  - 4) komponentin vioista tai toimintahäiriöistä on näyttöä;
  - 5) komponentti on ollut mukana sellaisessa vaaratilanteessa tai onnettomuudessa, joka todennäköisesti on vaikuttanut sen käyttökelpoisuuteen.
- c) Komponentit, jotka ovat saavuttaneet niille asetetun sertifioidun maksimikäyttöiän tai joissa on sellaisia vikoja tai toimintahäiriöitä, joita ei voi korjata, luokitellaan korjauskelvottomiksi, eikä niitä saa päästää uudelleen varaosien toimitusjärjestelmään, ellei niiden sertifiointia maksimikäyttöikä ole pidennetty tai ellei korjausratkaisua ole hyväksytty ML.UAS.304 kohdan mukaisesti.

ML.UAS.520 Ohjaus- ja seuranta-aseman komponenttien asennus ja huolto

- a) Komponentit saa asentaa ohjaus- ja seuranta-asemaan vain, jos kyseiset komponentit on määritetty huoltotiedoissa ja ne ovat tyydyttävässä kunnossa.
- b) Sen estämättä, mitä a alakohdassa säädetään, asetuksen (EU) N:o 748/2012 liitteessä I (21 osa) olevan 21.A.308 kohdan a alakohdassa tarkoitetut ohjaus- ja seuranta-aseman kriittiset komponentit saa asentaa ohjaus- ja seuranta-asemaan vain, jos niiden mukana seuraa EASA 1 -lomake tai vastaava ja ne on merkitty asetuksen (EU) N:o 748/2012 liitteessä I (21 osa) olevan Q alaluvun mukaisesti.
- c) Sen estämättä, mitä a alakohdassa säädetään, ohjaus- ja seuranta-aseman komponentit, joita ei pidetä kriittisinä, saa asentaa ohjaus- ja seuranta-asemaan vain, jos niiden mukana on asetuksen (EU) N:o 748/2012 liitteessä I (21 osa) olevan 21.A.308 kohdan b alakohdassa tarkoitettu tai sitä vastaava ilmoitus.
- d) Ohjaus- ja seuranta-aseman kriittisten komponenttien huollon suorittajana on oltava liitteen II (osa CAO.UAS) mukaisesti hyväksytty huolto-organisaatio, ja huolto on sertifioidava asetuksen (EU) N:o 1321/2014 liitteen I (M osa) lisäyksen II mukaisella EASA 1 -lomakkeella.
- e) Komponentteja, joita ei pidetä kriittisinä, saa huoltaa kuka tahansa henkilö tai organisaatio. Huollon suorittaneen henkilön tai organisaation on annettava komponenteille suoritettua huollosta huollon valmistumista koskeva ilmoitus. Ilmoitukseen on merkittävä vähintään perustiedot huollon toteutuksesta, huollon valmistuspäivä ja ilmoituksen antavan organisaation tai henkilön tunnistetiedot. Ilmoitus katsotaan asennusta varten huoltokirjanpidoksi ja sen katsotaan vastaavan asetuksen (EU) N:o 748/2012 liitteessä I (21 osa) olevan 21.A.308 kohdan b alakohdassa tarkoitettua ilmoitusta.
- f) Poiketen siitä, mitä d ja e alakohdassa säädetään, jos ohjaus- ja seuranta-aseman komponentteja huolletaan, kun ne asennetaan ohjaus- ja seuranta-asemaan tai poistetaan siitä väliaikaisesti, huolto voidaan sertifioida yhdessä ohjaus- ja seuranta-aseman huollon kanssa ML.UAS.803 kohdan mukaisesti.

LUKU H

HUOLTOTODISTE (CRS)

ML.UAS.801 Miehittämättömän ilma-aluksen huollon sertifiointi

- a) Kun huolto on saatu valmiiksi, valtuutetun huoltohenkilöstön on sertifioidava miehittämättömälle ilma-alukselle tehty huolto huoltotodistella (CRS). Huoltotodiste annetaan, kun valtuutettu huoltohenkilöstö on varmistanut, että kaikki tilatut huoltotoimet on suoritettu asianmukaisesti ottaen huomioon ML.UAS.401 kohdassa tarkoitettujen huoltotietojen saatavuus ja käyttö.
- b) Huoltotodisteessa on oltava ainakin seuraavat maininnat:
  - 1) perustiedot miehittämättömälle ilma-alukselle suoritettua huollosta;
  - 2) miehittämättömän ilma-aluksen huollon sertifiointipäivä;
  - 3) huoltotodisteen antavan huolto-organisaation ja valtuutetun huoltohenkilöstön hyväksyntänumero;
  - 4) mahdolliset lentokelpoisuus- tai käyttörajoitukset.

- c) Poiketen siitä, mitä a alakohdassa säädetään, jos tilattua huoltoa ei saada valmiiksi, huoltotodiste voidaan antaa miehittämättömälle ilma-alukselle asetettavin hyväksytyin rajoituksin. Tässä tapauksessa huoltotodisteesta on käytävä ilmi, että huoltoa ei saatu valmiiksi, ja siinä on ilmoitettava mahdollisesti sovellettavat lentokelpoisuus- ja käyttörajoitukset osana b alakohdan 4 alakohdassa vaadittuja tietoja.
- d) Huoltotodistetta ei saa antaa, jos tiedossa on sellainen poikkeama tämän liitteen vaatimusten noudattamisesta, joka vaarantaa lentoturvallisuuden.

ML.UAS.802 Miehittämättömän ilma-aluksen komponentin huollon sertifiointi

- a) Kun huolto on saatu valmiiksi, valtuutetun huoltohenkilöstön on sertifiotava miehittämättömän ilma-aluksen komponentille tehty huolto, lukuun ottamatta ML.UAS.502 kohdan b alakohdan kattamia tapauksia. Sertifiointi annetaan, kun valtuutettu huoltohenkilöstö on varmistanut, että kaikki tilatut huoltotoimet on suoritettu asianmukaisesti ottaen huomioon ML.UAS.401 kohdassa tarkoitettujen huoltotietojen saatavuus ja käyttö ja että komponentti on tyydyttävässä kunnossa.
- b) Sertifiointista annetaan EASA 1 -lomake, paitsi jos huolto sertifioidaan yhdessä miehittämättömän ilma-aluksen huollon kanssa ML.UAS.502 kohdan a alakohdan mukaisesti.
- c) Edellä b alakohdassa tarkoitettu EASA 1 -lomake on täytettävä lisäyksessä 3 annettujen ohjeiden mukaisesti. Se voidaan generoida sähköisestä tietokannasta.

ML.UAS.803 Ohjaus- ja seuranta-aseman huollon sertifiointi

- a) Kun ohjaus- ja seuranta-aseman huolto koskee mitä tahansa komponenttia, jota suunnitteluhyväksynnän haltija pitää miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän käytön kannalta kriittisenä ja huolto on saatu valmiiksi, valtuutetun huoltohenkilöstön on sertifiotava tehty huolto huoltotodisteella. Huoltotodiste annetaan, kun valtuutettu huoltohenkilöstö on varmistanut, että kaikki tilatut huoltotoimet on suoritettu asianmukaisesti ottaen huomioon ML.UAS.401 kohdassa tarkoitettujen huoltotietojen saatavuus ja käyttö.
- b) Huoltotodisteessa on oltava ainakin seuraavat maininnat:
  - 1) perustiedot ohjaus- ja seuranta-asemalle suoritetusta huollosta;
  - 2) ohjaus- ja seuranta-aseman huollon sertifiointipäivä;
  - 3) huoltotodisteen antavan huolto-organisaation ja valtuutetun huoltohenkilöstön hyväksyntänumero;
  - 4) mahdolliset lentokelpoisuus- tai käyttörajoitukset.
- c) Huoltotodistetta ei saa antaa, jos tiedossa on sellainen poikkeama tämän liitteen vaatimusten noudattamisesta, joka vaarantaa lentoturvallisuuden.

ML.UAS.804 Ohjaus- ja seuranta-aseman komponentin huollon sertifiointi

- a) Kun ohjaus- ja seuranta-aseman komponentin huolto on saatu valmiiksi, valtuutetun huoltohenkilöstön on sertifiotava huolto ML.UAS.520 kohdan d alakohdan mukaisesti. Sertifiointi annetaan, kun valtuutettu huoltohenkilöstö on varmistanut, että kaikki tilatut huoltotoimet on suoritettu asianmukaisesti ottaen huomioon ML.UAS.401 kohdassa tarkoitettujen huoltotietojen saatavuus ja käyttö ja että komponentti on tyydyttävässä kunnossa.
- b) Sertifiointista annetaan EASA 1 -lomake, paitsi jos huolto sertifioidaan yhdessä ohjaus- ja seuranta-aseman huollon kanssa ML.UAS.520 kohdan f alakohdan mukaisesti.
- c) Edellä b alakohdassa tarkoitettu EASA 1 -lomake on täytettävä lisäyksessä 3 annettujen ohjeiden mukaisesti. Se voidaan generoida sähköisestä tietokannasta.

ML.UAS.805 Ohjaus- ja seuranta-aseman asennuksen sertifiointi

- a) Kun asennus on suoritettu loppuun, valtuutetun huoltohenkilöstön on sertifiotava ohjaus- ja seuranta-aseman asennus huoltotodisteella (CRS), jos suunnitteluhyväksynnän haltija niin määrää. Huoltotodiste annetaan, kun valtuutettu huoltohenkilöstö on varmistanut, että kaikkia voimassa olevia sovellettavia suunnitteluhyväksynnän haltijan antamia asennus- ja testausohjeita on noudatettu asianmukaisesti ottaen huomioon ML.UAS.520 kohdassa vahvistetut ohjaus- ja seuranta-aseman komponentin asennusta koskevat vaatimukset.

- b) Huoltotodisteen on sisällettävä seuraavat maininnat:
  - 1) viittaus ohjaus- ja seuranta-aseman asennusohjeisiin;
  - 2) ohjaus- ja seuranta-aseman asennuksen sertifiointipäivä;
  - 3) huoltotodisteen antavan huolto-organisaation ja valtuutetun huoltohenkilöstön hyväksyntänumero;
  - 4) mahdolliset lentokelpoisuus- tai käyttörajoitukset.
- c) Huoltotodistetta ei saa antaa, jos tiedossa on sellainen poikkeama tämän liitteen vaatimusten noudattamisesta, joka vaarantaa lentoturvallisuuden.

LUKU I

LENTOKELPOISUUDEN TARKASTUSTODISTUS (ARC)**ML.UAS.901 Miehittämättömän ilma-aluksen lentokelpoisuustarkastus – Yleistä**

Miehittämättömän ilma-aluksen lentokelpoisuustodistuksen voimassaolon varmistamiseksi miehittämättömälle ilma-alukselle on tehtävä määräajoin ML.UAS.903 kohdan mukainen lentokelpoisuustarkastus.

- a) Lentokelpoisuuden tarkastustodistus annetaan hyväksyttävästi suoritettua lentokelpoisuustarkastuksen jälkeen lisäyksen 2 (EASA 15d -lomake) mukaisesti. Lentokelpoisuuden tarkastustodistus on voimassa yhden vuoden.
- b) Lentokelpoisuustarkastus suoritetaan ja lentokelpoisuuden tarkastustodistus annetaan ML.UAS.903 kohdan mukaisesti, ja näistä toimenpiteistä vastaa
  - 1) joko toimivaltaisen viranomaisen puolesta toimiva lentokelpoisuustarkastuksia tekevä henkilöstö; tai
  - 2) tällaisen miehittämättömän ilma-aluksen lentokelpoisuustarkastuksen tekemiseen hyväksyty osan CAO.UAS mukaisen organisaation puolesta toimiva lentokelpoisuustarkastuksia tekevä henkilöstö.
- c) Osan CAO.UAS mukainen organisaatio, joka hallinnoi miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaa lentokelpoisuutta, voi jatkaa lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen voimassaoloa enintään kaksi kertaa peräkkäin, yhdeksi vuodeksi kerrallaan, seuraavin edellytyksin:
  - 1) yksi tai useampi osan CAO.UAS mukainen organisaatio on jatkuvasti hallinnoinut miehittämättömän ilma-alusjärjestelmää siitä lähtien, kun lentokelpoisuuden tarkastustodistus viimeksi annettiin tai sen voimassaolo jatkettiin;
  - 2) miehittämättömän ilma-alusjärjestelmää on viimeksi kuluneiden 12 kuukauden ajan huoltanut hyväksyty osan CAO.UAS mukainen huolto-organisaatio;
  - 3) osan CAO.UAS mukaisella organisaatiolla ei ole näyttöä tai syytä olla uskomatta miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän lentokelpoisuuteen.Osan CAO.UAS mukainen organisaatio voi jatkaa lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen voimassaoloa riippumatta siitä, mikä b alakohdassa säädetystä henkilöstöstä tai organisaatiosta on antanut ensimmäisen lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen.
- d) Poiketen siitä, mitä c alakohdassa säädetään, lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen voimassaolo voidaan jatkaa aikaisintaan 30 päivää ennen määräpäivää ilman, että lentokelpoisuustarkastusten määräajat muuttuvat.
- e) Kun toimivaltainen viranomainen tekee itse lentokelpoisuustarkastuksen ja antaa siitä lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen, miehittämättömän ilma-aluksen omistajan on pyydettäessä ja tarpeen mukaan annettava toimivaltaiselle viranomaiselle
  - 1) toimivaltaisen viranomaiset vaatimat asiakirjat;
  - 2) sopiva, sijainniltaan tarkoituksenmukainen majoitus viranomaisen henkilöstölle;
  - 3) asianmukaisen valtuutetun huoltohenkilöstön tuki.

ML.UAS.902 Miehittämättömän ilma-aluksen lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen voimassaolo

- a) Lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen voimassaolo päättyy, jos jokin seuraavista olosuhteista toteutuu:
  - 1) lentokelpoisuuden tarkastustodistus peruutetaan väliaikaisesti tai lopullisesti;

- 2) lentokelpoisuustodistus ei ole voimassa;
  - 3) miehittämätön ilma-alus ei ole jäsenvaltion ilma-alusrekisterissä;
  - 4) tyyppihyväksyntätodistus, jonka mukaan lentokelpoisuustodistus on annettu, peruutetaan väliaikaisesti tai lopullisesti.
- b) Miehittämätöntä ilma-alusta ei saa lennättää, jos lentokelpoisuuden tarkastustodistus ei ole voimassa, eikä seuraavissa olosuhteissa:
- 1) miehittämättömän ilma-aluksen, ohjaus- ja seuranta-aseman tai miehittämättömään ilma-alusjärjestelmään asennetun komponentin jatkuva lentokelpoisuus ei vastaa tässä liitteessä asetettuja vaatimuksia;
  - 2) miehittämätöntä ilma-alusta aiotaan käyttää sellaisen ohjaus- ja seuranta-aseman kanssa, jonka on todettu olevan ML.UAS.903 kohdan b alakohdan vaatimusten vastainen, eikä vaatimustenvastaisuutta ole korjattu;
  - 3) miehittämätön ilma-alus tai ohjaus- ja seuranta-asema ei vastaa viraston hyväksymää tyyppisuunnitelmaa;
  - 4) miehittämätöntä ilma-alusta on ilman asianmukaisia toimia käytetty siten, että on ylitetty hyväksytyssä lentokäsikirjassa tai lentokelpoisuustodistuksessa ilmoitetut rajoitukset;
  - 5) miehittämätön ilma-alus on ollut mukana sen lentokelpoisuuteen vaikuttavassa onnettomuudessa tai vaaratilanteessa eikä sen jälkeen ole toteutettu asianmukaisia toimia lentokelpoisuuden palauttamiseksi;
  - 6) miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän tai siihen asennetun komponentin muutos tai korjaus ei ole ML.UAS.304 kohdan mukainen.

ML.UAS.903 Lentokelpoisuustarkastusmenettely

- a) Miehittämättömän ilma-aluksen lentokelpoisuustarkastukseen on sisällyttävä miehittämättömän ilma-aluksen jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevan kirjanpidon dokumentoitu tarkastus ja miehittämättömän ilma-aluksen fyysinen tarkastus.
- b) Edellä a alakohdassa tarkoitettuun lentokelpoisuustarkastukseen on sisällyttävä myös kirjanpidon dokumentoitu tarkastus ja miehittämättömän ilma-aluksen operointiin käytetyn yhden tai useamman ohjaus- ja seuranta-aseman fyysinen tarkastus, paitsi jos tällainen ohjaus- ja seuranta-asema on sisältynyt samantyyppisen miehittämättömän ilma-aluksen lentokelpoisuustarkastukseen kuuden viimeksi kuluneen kuukauden aikana.
- c) Miehittämättömän ilma-aluksen ja ohjaus- ja seuranta-aseman jatkuvaa lentokelpoisuutta koskevan kirjanpidon dokumentoidulla tarkastuksella on varmistettava, että
  - 1) ML.UAS.305 kohdan b alakohdan 1 alakohdassa vaaditut tiedot on kirjattu asianmukaisesti;
  - 2) lentokäsikirja soveltuu miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän konfiguraatioon ja on viimeisimmän muutostilanteen mukainen;
  - 3) kaikki miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelman mukaiset miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huoltotehtävät on suoritettu;
  - 4) kaikki tiedossa olevat viat on korjattu tai niiden korjausta on lykätty ML.UAS.403 kohdan mukaisesti;
  - 5) kaikkia sovellettavia lentokelpoisuusmääräyksiä on noudatettu ja toimenpiteet on kirjattu asianmukaisesti miehittämätöntä ilma-alusjärjestelmää koskevaan kirjanpitoon;
  - 6) kaikki miehittämättömään ilma-alusjärjestelmään tehdyt muutokset ja korjaukset on kirjattu miehittämätöntä ilma-alusjärjestelmää koskevaan kirjanpitoon, ja ne ovat ML.UAS.304 kohdan mukaisia;
  - 7) kaikki komponentit, joihin sovelletaan lentokelpoisuusrajoituksia ja jotka on asennettu miehittämättömään ilma-alusjärjestelmään, on asianmukaisesti merkitty ja kirjattu miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän kirjanpitoon, eivätkä niiden hyväksytyt lentokelpoisuusrajoitukset ole ylittyneet;
  - 8) siitä lähtien, kun miehittämätön ilma-alus tai ohjaus- ja seuranta-asema on kuulunut tämän asetuksen soveltamisalaan, kaikki huollot on sertifioitu tämän asetuksen asiaa koskevan liitteen mukaisesti;
  - 9) uusin punnitustodistus on voimassa ja vastaa miehittämättömän ilma-aluksen konfiguraatiota;

- 10) miehittämätön ilma-alus ja ohjaus- ja seuranta-asema ovat yhdenmukaiset viraston hyväksymän viimeisimmän sovellettavan tyyppisuunnitelman kanssa;
  - 11) lentokelpoisuustodistus on voimassa, ellei uutta lentokelpoisuustodistusta ole haettu ML.UAS.906A tai ML.UAS.906B kohdan mukaisesti eikä lentokelpoisuustodistusta ole vielä annettu tarkastuksen ajankohtana;
  - 12) melutodistus vastaa miehittämättömän ilma-aluksen konfiguraatiota ja on voimassa, jos tällainen todistus on annettu asetuksen (EU) N:o 748/2012 liitteessä I (21 osa) olevan I alaluvun mukaisesti.
- d) Miehittämättömän ilma-aluksen ja ohjaus- ja seuranta-aseman fyysisellä tarkastuksella on varmistettava, että
- 1) kaikki vaaditut merkinnät ja kilvet on asennettu asianmukaisesti;
  - 2) miehittämätön ilma-alusjärjestelmä on hyväksytyt lentokäsikirjan mukainen;
  - 3) miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän konfiguraatio vastaa hyväksytyjä asiakirjoja;
  - 4) ei ole löydetty mitään ilmeisiä vikoja, joihin ei ole puututtu ML.UAS.403 kohdan mukaisella tavalla;
  - 5) miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän ja c alakohdassa tarkoitetun kirjanpidon dokumentoidun tarkastuksen välillä ei ole ristiriitaisuuksia.
- e) Edellä d alakohdassa tarkoitetussa fyysisessä tarkastuksessa sellaisen lentokelpoisuustarkastuksia tekevän henkilöstön apuna, jota ei ole asianmukaisesti hyväksytty valtuutetuksi huoltohenkilöstöksi, on oltava valtuutettua huoltohenkilöstöä.
- f) Poiketen siitä, mitä ML.UAS.901 kohdan a alakohdassa säädetään, lentokelpoisuustarkastus voidaan tehdä aikaisintaan 90 päivää ennen määräpäivää ilman, että lentokelpoisuustarkastusten määräajat muuttuvat.
- g) Lisäyksessä 2 esitetyn lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen (EASA 15d -lomake) saa antaa ainoastaan asianmukaisesti valtuutettu lentokelpoisuustarkastuksia tekevä henkilöstö, kun lentokelpoisuustarkastus on suoritettu kokonaisuudessaan ja kaikki toimet havaitun vaatimustenvastaisuuden poistamiseksi on toteutettu.
- h) Miehittämättömän ilma-aluksen lentokelpoisuuden tarkastustodistus, joka on annettu tai jonka voimassaoloa on jatkettu, on lähetettävä myös kyseisen miehittämättömän ilma-aluksen rekisteröintijäsenvaltiolle 10 päivän kuluessa.
- i) Lentokelpoisuuden tarkastamiseen kuuluvia tehtäviä ei saa teettää alihankintana.

ML.UAS.905 Unionin sisäinen miehittämättömän ilma-aluksen rekisteröinnin siirto

- a) Siirtäessään miehittämättömän ilma-aluksen rekisteröintiä unionin sisällä hakijan on
- 1) ensin ilmoitettava aikaisemmalle rekisteröintijäsenvaltiolle sen jäsenvaltion nimi, jossa miehittämätön ilma-alus aiotaan rekisteröidä;
  - 2) sen jälkeen esitettävä uudelle rekisteröintijäsenvaltiolle hakemus uuden lentokelpoisuustodistuksen antamiseksi asetuksen (EU) N:o 748/2012 liitteen I (21 osa) mukaisesti.
- b) Sen estämättä, mitä ML.UAS.902 kohdan a alakohdan 3 alakohdassa säädetään, aikaisempi lentokelpoisuuden tarkastustodistus jää voimaan sen viimeiseen voimassaolopäivämäärään saakka.
- c) Sen estämättä, mitä b alakohdassa säädetään, lentokelpoisuustarkastus on suoritettava hyväksyttävästi ML.UAS.903 kohdan mukaisesti, jos jokin seuraavista olosuhteista toteutuu:
- 1) ilma-alus ei ollut lentokelpoisessa kunnossa entisessä jäsenvaltiossa;
  - 2) aikaisempi lentokelpoisuuden tarkastustodistus ei ole voimassa tai on vanhentunut.

ML.UAS.906A Unioniin tuodun miehittämättömän ilma-aluksen lentokelpoisuustarkastus

- a) Tuodessaan miehittämättömän ilma-aluksen jonkin jäsenvaltion rekisteriin kolmannelta maasta tai sääntelyjärjestelmästä, jossa asetusta (EU) 2018/1139 ei sovelleta, hakijan on
  - 1) esitettävä rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle hakemus uuden lentokelpoisuustodistuksen antamiseksi asetuksen (EU) N:o 748/2012 liitteen I (21 osa) mukaisesti;
  - 2) teetettävä muille kuin uusille miehittämättömille ilma-aluksille ML.UAS.903 kohdan mukaan hyväksyttävästi suoritettu lentokelpoisuustarkastus;
  - 3) teetettävä kaikki miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän hyväksytyyn huolto-ohjelman mukaiset huoltotyöt.
- b) Jos miehittämättömän ilma-alus täyttää asiaankuuluvat vaatimukset, lentokelpoisuustarkastuksen ML.UAS.901 kohdan b alakohdassa säädetyn mukaisesti suorittavan toimivaltaisen viranomaisen tai organisaation on annettava lentokelpoisuuden tarkastustodistus.
- c) Miehittämättömän ilma-aluksen omistajan on huolehdittava siitä, että rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen pääsee tarkastamaan miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän.

ML.UAS.906B Lentokelpoisuustarkastus miehittämättömällä ilma-alusjärjestelmällä harjoitettavan toiminnan muutosten jälkeen

- a) Jos miehittämättömällä ilma-alusjärjestelmällä kategoriassa ”erityinen” harjoitettavan toiminnan muutoksista seuraa, että lentokelpoisuustodistuksen antaminen on täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/947 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti tarpeen, miehittämättömän ilma-aluksen omistajan on
  - 1) esitettävä rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle hakemus uuden lentokelpoisuustodistuksen antamiseksi asetuksen (EU) N:o 748/2012 liitteen I (21 osa) mukaisesti;
  - 2) huolehdittava, että lentokelpoisuustarkastus tulee hyväksyttävästi suoritetuksi ML.UAS.903 kohdan mukaisesti;
  - 3) teetettävä kaikki miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän hyväksytyyn huolto-ohjelman mukaiset huoltotyöt.
- b) Jos miehittämättömän ilma-alus täyttää asiaankuuluvat vaatimukset, lentokelpoisuustarkastuksen ML.UAS.901 kohdan b alakohdassa säädetyn mukaisesti suorittavan toimivaltaisen viranomaisen tai organisaation on annettava lentokelpoisuuden tarkastustodistus.
- c) Miehittämättömän ilma-aluksen omistajan on huolehdittava siitä, että rekisteröintijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen pääsee tarkastamaan miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän.

ML.UAS.907 Havainnot

Saatuaan toimivaltaiselta viranomaiselta ilmoituksen havainnoista täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2024/1109 liitteessä I (osa AR.UAS) olevan AR.UAS.GEN.351 kohdan mukaisesti, miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvasta lentokelpoisuudesta ML.UAS.201 kohdan mukaisesti vastaavan henkilön tai organisaation on toimivaltaisen viranomaisen kanssa sovitussa määräajassa laadittava korjaustoimenpidesuunnitelma (havaittujen puutteiden korjaamiseksi ja niiden toistumisen estämiseksi) ja osoitettava suunnitelman täytäntöönpano toimivaltaiselle viranomaiselle.

Lisäys 1

Sopimus jatkuvan lentokelpoisuuden hallinnasta

- a) Kun miehittämättömän ilma-aluksen omistaja tekee jatkuvan lentokelpoisuuden hallintatehtävien hoitamisesta ML.UAS.201 kohdan mukaisesti sopimuksen osan CAO.UAS mukaisen organisaation kanssa, molempien sopijapuolten allekirjoittama sopimus on pyynnöstä asetettava rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen saataville.
- b) Sopimusta laadittaessa on otettava huomioon tämän liitteen vaatimukset, ja sopimuksessa on määriteltävä miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaan lentokelpoisuuteen liittyvät allekirjoittajien velvoitteet.
- c) Sopimuksessa on oltava vähintään seuraavat tiedot:
- 1) miehittämättömän ilma-aluksen rekisteröintitunnus, tyyppi ja sarjanumero sekä ohjaus- ja seuranta-aseman tiedot;
  - 2) miehittämättömän ilma-aluksen omistajan tai rekisteröidyn vuokraajan nimi tai yhtiön tiedot, mukaan lukien osoite;
  - 3) sopimuspuolena olevan osan CAO.UAS mukaisen organisaation tiedot, mukaan lukien osoite;
  - 4) harjoitettavan toiminnan tyyppi.
- d) Sopimuksessa on oltava seuraava teksti:

"Miehittämättömän ilma-aluksen omistaja antaa osan CAO.UAS mukaiselle organisaatiolle tehtäväksi huolehtia miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvasta lentokelpoisuudesta, laatia ja hyväksyä miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelma sekä järjestää miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelman mukaisesti.

Tämän sopimuksen mukaisesti molemmat allekirjoittajat sitoutuvat noudattamaan tässä sopimuksessa asetettuja velvoitteita.

Miehittämättömän ilma-aluksen omistaja vakuuttaa, että kaikki osan CAO.UAS mukaiselle organisaatiolle annetut miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaan lentokelpoisuuteen liittyvät tiedot ovat ja tulevat olemaan hänen parhaan tietonsa mukaan oikeita eikä miehittämättömään ilma-alusjärjestelmään tehdä korjauksia tai muutoksia ilman osan CAO.UAS mukaisen organisaation ennalta antamaa suostumusta.

Elleivät allekirjoittajat noudata sopimusta, sopimus mitätöityy. Tällöin miehittämättömän ilma-aluksen omistajalla on edelleen täysi vastuu jokaisesta miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaan lentokelpoisuuteen liittyvästä tehtävästä. Miehittämättömän ilma-aluksen omistaja myös ilmoittaa asiasta ilma-aluksen rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille kahden viikon kuluessa sopimuksen mitätöimisestä."

- e) Kun miehittämättömän ilma-aluksen omistaja tekee sopimuksen osan CAO.UAS mukaisen organisaation kanssa ML.UAS.201 kohdan mukaisesti, sopijapuolten velvoitteet ovat seuraavat:
- 1) **Osan CAO.UAS mukaisella organisaatiolla on seuraavat velvoitteet:**
    - i) sen on sisällytettävä miehittämättömän ilma-aluksen ja ohjaus- ja seuranta-aseman tyyppi hyväksyntänsä mukaiseen työn laajuuteen;
    - ii) sen on miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvan lentokelpoisuuden hallinnan osalta noudatettava seuraavia ehtoja:
      - A) laadittava ja hyväksyttävä miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelma;
      - B) annettava miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelman hyväksymisen jälkeen huolto-ohjelma miehittämättömän ilma-aluksen omistajan saataville sekä esitettävä perustelut ML.UAS.302 kohdan d alakohdan mukaisille mahdollisille poikkeuksille;
      - C) määritettävä ja tilattava tarvittavat huollot, jotta varmistetaan asianmukainen liittyminen miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän aiempaan huolto-ohjelmaan;
      - D) huolehdittava siitä, että kaikki huollot annetaan jonkin hyväksytyyn huolto-organisaation tehtäväksi;
      - E) huolehdittava siitä, että kaikkia sovellettavia lentokelpoisuusmääräyksiä noudatetaan;
      - F) huolehdittava siitä, että hyväksytty huolto-organisaatio korjaa kaikki huollon tai lentokelpoisuustarkastusten aikana havaitut taikka miehittämättömän ilma-aluksen omistajan ilmoittamat viat;
      - G) koordinoitava määräaikaishuoltoa, lentokelpoisuusmääräysten soveltamista, lentokelpoisuusrajatusten alaisten komponenttien huoltoa ja komponenttien tarkastusvaatimuksia;

- H) tiedotettava miehittämättömän ilma-aluksen omistajalle aina, kun miehittämätön ilma-alusjärjestelmä on toimitettava hyväksytyyn huolto-organisaatioon;
- I) hallinnoitava miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaan lentokelpoisuuteen liittyvää kirjanpitoa ja arkistoitava se;
- iii) huolehdittava kaikkien miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän muutosten hyväksymisestä ML.UAS.304 kohdan mukaisesti ennen kyseisen muutoksen tekemistä;
- iv) huolehdittava kaikkien miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän korjausten hyväksymisestä ML.UAS.304 kohdan mukaisesti ennen korjauksen tekemistä;
- v) ilmoitettava rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jos omistaja ei ole toimittanut miehittämätöntä ilma-alusjärjestelmää huoltoa varten sopimuspuolena olevan osan CAO.UAS mukaisen organisaation pyynnön mukaisesti;
- vi) ilmoitettava rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jos sopimusta ei ole noudatettu;
- vii) huolehdittava siitä, että miehittämättömän ilma-aluksen lentokelpoisuustarkastus on tarvittaessa tehty, ja varmistettava, että lentokelpoisuuden tarkastustodistus on annettu;
- viii) toimitettava rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle kaikki lentokelpoisuuden tarkastustodistukset, jotka on annettu tai joiden voimassaoloa on jatkettu, 10 vuorokauden kuluessa;
- ix) tehtävä kaikki sovellettavissa määräyksissä määrätyt poikkeamailmoitukset;
- x) ilmoitettava rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jos jompikumpi sopijapuolista irtisanoo sopimuksen.
- 2) Miehittämättömän ilma-aluksen omistajalla on seuraavat velvoitteet:**
- i) omattava yleiskäsitys miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelmasta;
- ii) omattava yleiskäsitys tämän liitteen vaatimuksista;
- iii) toimitettava miehittämätön ilma-alusjärjestelmä sopimuspuolena olevan osan CAO.UAS mukaisen organisaation pyynnöstä huoltoa varten;
- iv) miehittämättömään ilma-alusjärjestelmään ei saa tehdä muutoksia neuvottelematta ensin sopimuspuolena olevan osan CAO.UAS mukaisen organisaation kanssa;
- v) ilmoitettava sopimuspuolena olevalle osan CAO.UAS mukaiselle organisaatiolle kaikista huoltotöistä, jotka on poikkeuksellisesti suoritettu sopimuspuolena olevan osan CAO.UAS mukaisen organisaation tietämättä ja ilman sen valvontaa;
- vi) raportoitava sopimuspuolena olevalle osan CAO.UAS mukaiselle organisaatiolle lokikirjan avulla kaikista harjoitetun toiminnan aikana havaituista vioista;
- vii) ilmoitettava rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jos jompikumpi sopijapuolista irtisanoo sopimuksen;
- viii) ilmoitettava rekisteröintijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja sopimuspuolena olevalle osan CAO.UAS mukaiselle organisaatiolle, jos miehittämätön ilma-alus myydään;
- ix) tehtävä kaikki sovellettavissa määräyksissä määrätyt poikkeamailmoitukset;
- x) ilmoitettava sopimuspuolena olevalle osan CAO.UAS mukaiselle organisaatiolle säännöllisesti miehittämättömän ilma-aluksen lentotunnit ja muut käyttöä koskevat tiedot siten kuin sopimuspuolena olevan osan CAO.UAS mukaisen organisaation kanssa on sovittu;
- xi) ilmoitettava osan CAO.UAS mukaiselle organisaatiolle kaikista lentotoimintavaatimusten noudattamatta jättämisistä, jotka voivat vaikuttaa miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitoon;
- xii) ilmoitettava osan CAO.UAS mukaiselle organisaatiolle lentotoimintavaatimuksista (esim. erityishyväksynnöistä), joita on noudatettava, jotta miehittämätön ilma-alusjärjestelmä säilyy vaaditussa konfiguraatiossa.

Lisäys 2

Lentokelpoisuuden tarkastustodistus (EASA 15d -lomake)

LENTOKELPOISUUDEN TARKASTUSTODISTUS (ARC)
(osan ML.UAS mukaiselle miehittämättömälle ilma-alukselle)

ARC-tunnus: .....

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1139 nojalla
[TOIMIVALTAISEN VIRANOMAISEN NIMI]

todistaa

tehneensä lentokelpoisuustarkastuksen komission delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteen I (osa ML.UAS) mukaisesti seuraavalle miehittämättömälle ilma-alukselle:
 [tai]

tarkastaneensa seuraavan uuden miehittämättömän ilma-aluksen:

valmistaja: ..... valmistajan tyyppimerkintä: .....
 rekisteritunnus: ..... sarjanumero: .....
 ja kyseisen miehittämättömän ilma-aluksen todetaan olevan tarkastusajankohtana lentokelpoinen.
 Antopäivä: ..... Voimassaolon päättymispäivä: .....
 Miehittämättömän ilma-aluksen lentotunnit tarkastuspäivänä: .....
 Allekirjoitus: ..... Valtuutusnumero (jos on): .....

[TAI]

[HYVÄKSYTYN ORGANISAATION NIMI, OSOITE ja HYVÄKSYNTÄNUMERO] (*)

todistaa tehneensä lentokelpoisuustarkastuksen komission delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteen I (osa ML.UAS) mukaisesti seuraavalle miehittämättömälle ilma-alukselle:

valmistaja: ..... valmistajan tyyppimerkintä: .....
 rekisteritunnus: ..... sarjanumero: .....
 ja kyseisen miehittämättömän ilma-aluksen todetaan olevan tarkastusajankohtana lentokelpoinen.
 Antopäivä: ..... Voimassaolon päättymispäivä: .....
 Miehittämättömän ilma-aluksen lentotunnit tarkastuspäivänä: .....
 Allekirjoitus: ..... Valtuutusnumero (jos on): .....

=====

Ensimmäinen jatko: Miehittämätön ilma-alus täyttää komission delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.901 kohdan c alakohdan mukaiset ehdot
 Antopäivä: ..... Voimassaolon päättymispäivä: .....
 Miehittämättömän ilma-aluksen lentotunnit antopäivänä: .....
 Allekirjoitus: ..... Valtuutusnro: .....
 Hyväksytyt organisaation nimi: ..... Hyväksyntänumero: .....

<p>=====</p> <p> Toinen jatko: Miehitettävien ilma-alus täyttää komission delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.901 kohdan c alakohdan mukaiset ehdot Antopäivä: ..... Voimassaolon päättymispäivä: ..... Miehitettävien ilma-aluksen lentotunnit antopäivänä: ..... Allekirjoitus: ..... Valtuutusno: ..... Hyväksytyn organisaation nimi: ..... Hyväksyntänumero: ..... </p>	
<p>(*) Todistuksen antaja voi tarpeen mukaan jättää pois nimen, todistuslausuman, viittauksen tarkastuksen kohteena olevaan ilma-alukseen ja antajan kannalta tarpeettomat todistuksen antamiseen liittyvät tiedot.</p>	

EASA 15d -lomake – versio 1

_____

Lisäys 3

EASA 1 -lomakkeen täyttöohjeet

Nämä ohjeet koskevat ainoastaan asetuksen (EU) N:o 1321/2014 liitteen I (M osa) lisäyksessä II tarkoitettua EASA 1 -lomakkeen käyttöä miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien huoltotarkoituksiin.

Ohjeet EASA 1 -lomakkeen käytöstä huoltotarkoituksiin miehittyssä ilmailussa esitetään asetuksen (EU) N:o 1321/2014 liitteen I (M osa) lisäyksessä II, ja ohjeet EASA 1 -lomakkeen käytöstä tuotantotarkoituksiin esitetään asetuksen (EU) N:o 748/2012 liitteessä I (21 osa) olevassa lisäyksessä I.

1. TARKOITUS JA SOVELTAMISALA

- 1.1 Todistuksen ensisijainen tarkoitus on todistaa miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien komponenteille, jäljempänä 'rakenneosat', tehdyn huoltotyön lentokelpoisuus.
- 1.2 Todistuksen ja rakenneosien on vastattava toisiaan. Todistuksen täyttäjän on säilytettävä todistus muodossa, joka mahdollistaa alkuperäisten tietojen tarkastamisen.
- 1.3 Todistuksen hyväksyvät monet lentokelpoisuusviranomaiset, mutta hyväksymiseen saattavat vaikuttaa kahdenväliset sopimukset ja/tai tietyn lentokelpoisuusviranomaisen noudattamat periaatteet.
- 1.4 Todistus ei ole lähetysluettelo eikä rahtikirja.
- 1.5 Miehittämättömiä ilma-aluksia ei saa luovuttaa käyttöön tällä todistuksella.
- 1.6 Todistus ei merkitse hyväksyntää rakenneosan asentamiseen, vaan se auttaa loppukäyttäjää määrittämään rakenneosien lentokelpoisuushyväksynnän tilanteen.
- 1.7 Valmistuksesta ja huollosta luovutettuja rakenneosia ei saa merkitä samaan todistukseen.

2. YLEINEN MUOTO

- 2.1 Todistuksessa on käytettävä määritettyä muotoa, myös kenttien numeroinnin ja kunkin kentän sijainnin osalta. Kenttien kokoa voidaan kuitenkin muuttaa hakijan tarvetta vastaavaksi, mutta ei niin paljon, ettei todistusta enää tunnista.
- 2.2 Todistuksen on oltava vaakasuuntainen, mutta sen kokoa saa suurentaa tai pienentää huomattavastikin, jos todistus säilyy edelleen tunnistettavana ja luettavana. Epävarmoissa tapauksissa on syytä kääntyä toimivaltaisen viranomaisen puoleen.
- 2.3 Käyttäjän/asantajan vastuuta koskeva vakuutus voidaan sijoittaa lomakkeen etu- tai kääntöpuolelle.
- 2.4 Painetun tekstin on oltava selvää ja helposti luettavaa.
- 2.5 Todistus voi olla valmiiksi painettu tai tietokonepohjainen, mutta joka tapauksessa viivojen ja kirjain- ja numeromerkkien on oltava selviä, luettavia ja määritetyn muodon mukaisia.
- 2.6 Todistus annetaan englanniksi ja tarvittaessa yhdellä tai useammalla muulla kielellä.
- 2.7 Todistus täytetään joko kirjoituskoneella, käsin tai tietokoneen tulostimella tulostaen suuraakkosin siten, että merkinnät ovat helposti luettavissa.

- 2.8 Selvyyden vuoksi lyhenteitä on mahdollisuuksien mukaan vältettävä.
- 2.9 Todistuksen kääntöpuolella tyhjäksi jäävään tilaan voi todistuksen täyttävä tehdä lisämerkintöjä, mutta ei lisätä todistuslausumia. Todistuksen kääntöpuolen käyttämisestä on mainittava asianomaisessa kentässä todistuksen etupuolella.
3. VIRHEET TODISTUKSESSA
- 3.1 Jos loppukäyttäjä havaitsee todistuksessa virheitä, hänen on ilmoitettava niistä kirjallisesti todistuksen täyttäjälle. Täyttävä voi antaa uuden todistuksen vain, jos virhe tai virheet ovat tarkistettavissa ja korjattavissa.
- 3.2 Uudessa todistuksessa on oltava uusi seurantanumero, allekirjoitus ja päiväys.
- 3.3 Pyyynnöstä voidaan antaa uusi todistus, vaikka rakenneosien kuntoa ei olisi tarkistettu uudelleen. Uusi todistus ei ole ilmoitus senhetkisestä kunnosta, ja sen kenttään 12 olisikin lisättävä seuraava viittaus aikaisempaan todistukseen: "Tässä todistuksessa korjataan [alkuperäinen todistuksen antamispäivä] päivätyn todistuksen [alkuperäinen seurantanumero] kentässä/kentissä [korjattu kenttä / korjatut kentät] oleva(t) virhe(et) eikä todisteta vaatimustenmukaisuutta/kuntoa/käyttöönluovutusta".

Molemmat todistukset on säilytettävä, niin kauan kuin ensimmäinen todistus on määrätty säilytettäväksi.

4. TODISTUKSEN TÄYTTÖOHJEET

Kenttä 1: Hyväksynnän antava toimivaltainen viranomainen / valtio

Todistuksen antamiseen toimivaltaisen viranomaisen nimi ja valtio. Jos toimivaltainen viranomainen on virasto, ilmoitetaan ainoastaan "EASA".

Kenttä 2: EASA 1 -lomakkeen otsikko

"HUOLTO- JA VALMISTUSTODISTUS

EASA 1 -LOMAKE"

Kenttä 3: Lomakkeen seurantanumero

Kentässä 4 ilmoitetun organisaation järjestelmällä/menettelyllä annettu todistuskohtainen tunnus, johon voi sisältyä kirjaimia ja numeroita.

Kenttä 4: Organisaation nimi ja osoite

Tämän todistuksen kohteena olevan työn todistavan hyväksytyyn organisaation täydellinen nimi ja osoite. Liikemerkit ja muut vastaavat ovat sallittuja, jos ne mahtuvat kenttään.

Kenttä 5: Työtilaus/sopimus/lasku

Rakenneosien asiakasjäljittävyyden helpottamiseksi ilmoitetaan työtilauksen, sopimuksen tai laskun numero tai muu vastaava tunnusnumero.

Kenttä 6: Rakenneosa

Rakenneosien numerot, jos rakenneosia on enemmän kuin yksi. Kentässä on helppo viitata *huomautuskenttään* 12.

Kenttä 7: Kuvaus

Rakenneosan nimi tai kuvaus. Ensisijaisesti olisi käytettävä jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämistä koskevissa ohjeissa tai huoltotiedoissa (esim. kuvitettu osaluettelo, ilma-aluksen huoltokäsikirja, huoltotiedote, komponenttien huoltokäsikirja) käytettyä nimeä.

Kenttä 8: Osan numero

Osan numero siten kuin se on merkitty rakenneosaan, tunnisteseen tai pakkaukseen. Moottorin tai potkurin osalta voidaan käyttää tyyppimerkintää.

Kenttä 9: Määrä

Rakennesien lukumäärä.

Kenttä 10: Sarjanumero

Jos rakenneosasta on sovellettavien säännösten mukaan ilmoitettava sarjanumero, se merkitään tähän. Lisäksi voidaan ilmoittaa sarjanumeroita, joita sovellettavien säännösten mukaan ei vaadita. Jos rakenneosalla ole sarjanumeroa, merkitään "EI OLE".

Kenttä 11: Tila/työ

Seuraavassa luetellaan kentässä 11 sallitut merkinnät. Kentässä saa käyttää vain yhtä alla luetelluista termeistä, ja jos useampi kuin yksi termi olisi sopiva, on käytettävä sitä, joka vastaa parhaiten suurinta osaa suoritetusta työstä ja/tai artikkelin tilasta.

i)	Peruskorjattu (Overhauled)	Tarkoitetaan menettelyä, jolla varmistetaan, että rakenneosaa on täysin kaikkien huoltotiedoissa määritettyjen sovellettavien huoltotoleranssien mukainen. Rakenneosaa on vähintään purettu, puhdistettu, tarkastettu, tarvittaessa korjattu, koottu uudelleen ja testattu edellä esitettyjen tietojen mukaisesti.
ii)	Korjattu (Repaired)	Vika tai viat on korjattu sovellettavan vaatimuksen ⁽¹⁾ mukaisesti.
iii)	Tarkastettu tai testattu (Inspected/Tested)	Sovellettavan vaatimuksen ⁽¹⁾ mukainen tarkastus, mittaus tai muu vastaava (esimerkiksi silmämääräinen tarkastus, toiminnan testaaminen, testaus koepenissä).
iv)	Muutettu (Modified)	Rakennesiä on muutettu sovellettavan vaatimuksen ⁽¹⁾ mukaiseksi.

⁽¹⁾ 'Sovellettavalla vaatimuksella' tarkoitetaan toimivaltaisen viranomaisen hyväksymää tai sen vaatimukset täyttävää valmistus-, suunnittelu-, huolto- tai laatu normia, -menetelmää, -tekniikkaa tai -käytäntöä. Sovellettava vaatimus on merkittävä kenttään 12.

Kenttä 12: Huomautukset

Kenttään merkitään joko suoraan tai muihin asiakirjoihin viittaamalla sellaiset kentässä 11 ilmoitettua työtä koskevat tiedot, joita käyttäjä tai asentaja tarvitsee voidakseen arvioida rakenneosan lentokelpoisuustilanteen suhteessa työhön, josta todistus annetaan. Tarvittaessa voidaan käyttää erillistä arkkiä, johon viitataan varsinaisessa EASA 1 -lomakkeessa. Jokaisesta merkinnästä on käytävä selvästi ilmi, mihin kentässä 6 mainittuun yhteen tai useampaan rakenneosaan se liittyy.

Esimerkkejä kenttään 12 merkittävistä tiedoista:

- i) käytetyt huoltotiedot, myös muutostilanne ja viite;
- ii) lentokelpoisuusmääräysten tai huoltotiedotteiden noudattaminen;
- iii) suoritettut korjaukset;
- iv) tehdyt muutostyöt;
- v) asennetut varaosat;
- vi) käyttöiältään rajoitettujen osien tilanne;
- vii) poikkeamat asiakkaan työtilauksesta;
- viii) muut todistuslausumat kuin asetuksen (EU) N:o 1321/2014 liitteessä II (145 osa) olevassa 145.A.50 kohdassa tarkoitettut;
- ix) tiedot, joita tarvitaan puuttuvien osien lähettämiseksi tai osan uudelleen kokoamiseksi toimituksen jälkeen.

Kentässä on oltava seuraava komponentin huoltotodistetta koskeva lausuma:

- ”Todistaa, että ellei tässä kentässä muuta todeta, kentässä 11 ilmoitettu ja tässä kentässä kuvattu työ on tehty delegoidun asetuksen (EU) 2024/1107 liitteen II (osa CAO.UAS) vaatimusten mukaisesti ja rakenneosan katsotaan olevan valmis käyttöön luovutettavaksi.”

Jos tiedot tulostetaan sähköisestä EASA 1 -lomakkeesta, tähän kenttään merkitään tiedot, jotka eivät sovellu ilmoitettaviksi muissa kentissä.

Kentät 13a–13e

Kenttiä 13a–13e koskevat yleiset vaatimukset: Ei käytetä, jos kyseessä on huoltotodiste. Varjostettava, tummennettava tai merkittävä muulla tavoin siten, että voidaan estää tahaton tai luvaton käyttö.

Kenttä 14a

Merkitään rasti ruutuun ”Muu määräys ks. kenttä 12” ja merkitään osan CAO.UAS mukainen todistuslausuma kenttään 12. Jos organisaatio on sertifioinut huollon myös asetuksen (EU) N:o 1321/2014 liitteen II (145 osa) mukaisesti, rastitaan myös kohta ”Osan 145.A.50 mukainen huoltotodiste”.

Jos muut määräykset kuin osa CAO.UAS ja 145 osa on merkitty rastilla kohdassa ”Muu määräys”, nämä määräykset on merkittävä kenttään 12. Ruuduista on rastittava vähintään toinen tai tarvittaessa molemmat.

Todistuksen maininta ”ellei tässä kentässä muuta todeta” liittyy seuraaviin tilanteisiin:

- a) huoltoa ei voitu suorittaa loppuun;
- b) huollon toteuttaminen poikkesi asiaa koskevista lakisääteisistä vaatimuksista;
- c) huolto suoritettiin muun kuin 145 osassa tai osassa CAO.UAS määritetyn vaatimuksen mukaisesti; tällöin kyseinen määräys on ilmoitettava kentässä 12.

Kenttä 14b: Valtuutetun henkilön allekirjoitus

Tähän kenttään tulee valtuutetun henkilön allekirjoitus. Allekirjoittajina voivat toimia vain henkilöt, jotka ovat toimivaltaisen viranomaisen sääntöjen ja toimintaperiaatteiden mukaisesti nimenomaisesti tähän valtuutettuja. Tunnistamisen helpottamiseksi kenttään voidaan lisätä valtuutetun henkilön yksilöllinen tunnistenumero.

Kenttä 14c: Todistuksen/hyväksynnän numero

Kenttään merkitään yksi tai useampi todistuksen/hyväksynnän numero tai tunnus. Tämän numeron tai tunnuksen antaa toimivaltainen viranomainen.

Kenttä 14d: Nimi

Kenttään kirjoitetaan sen henkilön nimenselvennys, jonka allekirjoitus on kentässä 14b.

Kenttä 14e: Päiväys

Kenttään merkitään kentän 14b allekirjoituspäivämäärä, ja päiväyksen on oltava muotoa pp = päivä kaksinumeroisena, kkk = kuukauden kolme ensimmäistä kirjainta, vvvv = vuosi nelinumeroisena.

Käyttäjän ja asentajan vastuu

Todistuksessa on seuraavalla ilmoituksella tiedotettava loppukäyttäjille, että lomake ei vapauta rakenneosan asentamista ja käyttöä koskevasta vastuusta:

”Tämä todistus ei automaattisesti tarkoita lupaa rakenneosien asentamiseen.

Jos käyttäjä tai asentaja toimii eri lentokelpoisuusviranomaisen julkaisemien määräysten mukaisesti kuin sen viranomaisen, joka on merkitty kenttään 1, käyttäjän tai asentajan on varmistettava, että hänen viranomaisensa hyväksyy kentässä 1 ilmoitetun viranomaisen valvonnan alaiset rakenneosat.

Merkinät kentissä 13a ja 14a eivät muodosta asennusta koskevaa huoltotodistetta. Ilma-aluksen huoltokirjanpidossa on joka tapauksessa oltava käyttäjän tai asentajan kansallisten määräysten mukaisesti antama asennusta koskeva huoltotodiste, ennen kuin ilma-alusta saa lennättää.”

LIITE II

(OSA CAO.UAS)

SISÄLLYSLUETTELO

CAO.UAS.1	Yleistä
CAO.UAS.010	Soveltamisala
CAO.UAS.015	Hakeminen
CAO.UAS.017	Vaatimusten täyttämisen menetelmät
CAO.UAS.020	Työn laajuus ja hyväksyntäehdot
CAO.UAS.025	Organisaation käsikirja
CAO.UAS.030	Tilat ja varastointi
CAO.UAS.035	Henkilöstövaatimukset
CAO.UAS.040	Valtuutettu huoltohenkilöstö
CAO.UAS.045	Lentokelpoisuustarkastajat
CAO.UAS.048	Lupia ilmailuun myöntävä henkilöstö
CAO.UAS.050	Komponentit, laitteet ja työkalut
CAO.UAS.055	Huoltotiedot ja huoltotyön tilaukset
CAO.UAS.060	Huoltovaatimukset
CAO.UAS.065	Miehittämättömän ilma-aluksen huollon sertifiointi
CAO.UAS.070	Komponentin huollon sertifiointi
CAO.UAS.071	Ohjaus- ja seuranta-aseman huollon sertifiointi
CAO.UAS.072	Ohjaus- ja seuranta-aseman asennuksen sertifiointi
CAO.UAS.075	Jatkuvan lentokelpoisuuden hallinta
CAO.UAS.080	Jatkuvan lentokelpoisuuden hallinnassa käytettävät tiedot
CAO.UAS.085	Lentokelpoisuustarkastus
CAO.UAS.086	Lupa ilmailuun
CAO.UAS.090	Kirjanpito
CAO.UAS.095	Organisaation oikeudet
CAO.UAS.100	Vaatimustenmukaisuuden valvonta ja organisaation katselmus
CAO.UAS.102	Tieto- ja viestintäjärjestelmien ja tietojen suojaaminen
CAO.UAS.105	Organisaatiossa tapahtuvat muutokset
CAO.UAS.110	Hyväksyntätodistuksen voimassaolon jatkuminen
CAO.UAS.112	Pääsy tiloihin ja asiakirjojen tarkastelumahdollisuus
CAO.UAS.115	Havainnot ja huomautukset
CAO.UAS.120	Poikkeamista ilmoittaminen

CAO.UAS.1 Yleistä

Tässä liitteessä tarkoitetaan:

- a) 'toimivaltaisella viranomaisella' annetun täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2024/1109 liitteessä I (osa AR.UAS) olevan AR.UAS.GEN.010 kohdan b alakohdassa tarkoitettua viranomaista;
- b) 'miehittämättömän ilma-aluksen omistajalla' jompaakumpaa seuraavista:
  - 1) miehittämättömän ilma-aluksen rekisteröity omistaja, joka voi olla itse miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän käyttäjä; tai

- 2) miehittämätöntä ilma-alusta vuokraava miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän käyttäjä edellyttäen, että liitteessä I (ML.UAS) olevaa ML.UAS.201 kohdan b alakohtaa sovelletaan.

CAO.UAS.010 Soveltamisala

Niiden miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien osalta, joita käytetään täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/947 5 artiklassa määritellyssä kategoriassa "erityinen" ja joiden miehittämättömälle ilma-alukselle on annettu lentokelpoisuustodistus asetuksen (EU) 2019/947 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti, tässä liitteessä vahvistetaan vaatimukset, jotka organisaation on täytettävä, jotta miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän ja sen komponenttien jatkuvan lentokelpoisuuden hallintaa tai huoltoa taikka näiden toimintojen yhdistelmää varten voidaan myöntää hyväksyntätodistus tai jatkaa sen voimassaoloa.

CAO.UAS.015 Hakeminen

Organisaation on esitettävä osan CAO.UAS mukaisen hyväksynnän antamista tai sen muuttamista koskeva hakemus toimivaltaiselle viranomaiselle tämän määrittämässä muodossa ja määrittämällä tavalla.

CAO.UAS.017 Vaatimusten täyttämisen menetelmät

- a) Organisaatio voi käyttää mitä tahansa vaihtoehtoista vaatimusten täyttämisen menetelmää tämän asetuksen noudattamiseen.
- b) Jos organisaatio haluaa käyttää vaihtoehtoista vaatimusten täyttämisen menetelmää, sen on ennen menetelmän käyttöönottoa toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle täydellinen kuvaus kyseisestä menetelmästä. Kuvaukseen on sisällytettävä kaikki käsikirjoihin tai menetelmiin tehdyt muutokset, joilla saattaa olla merkitystä, sekä selvitys siitä, miten tämän asetuksen noudattaminen toteutuu.

Organisaatio voi käyttää näitä vaihtoehtoisia vaatimusten täyttämisen menetelmiä edellyttäen, että toimivaltainen viranomainen on antanut siihen etukäteen hyväksynnän.

CAO.UAS.020 Työn laajuus ja hyväksyntäehdot

- a) Organisaation on määriteltävä kunkin haetun oikeuden osalta työn laajuus organisaation käsikirjassaan CAO.UAS.025 kohdan mukaisesti. Työn laajuuden on oltava tarkka kuvaus organisaation tekemästä työstä.
- b) Miehittämättömien ilma-alusten ja ohjaus- ja seuranta-asemien huollon osalta työn laajuuteen on kuuluttava seuraavat:
  - 1) miehittämättömän ilma-aluksen ja ohjaus- ja seuranta-aseman tyyppi tai valmistaja;
  - 2) huoltotöiden tyyppi ja laajuus, mukaan lukien mahdolliset erikoisosaamista vaativat tehtävät ja menetelmät.
- c) Ohjaus- ja seuranta-aseman asennuksen osalta työn laajuuteen on kuuluttava moottorin tyyppi tai valmistaja.
- d) Jatkuvan lentokelpoisuuden hallinnan osalta työn laajuuteen on kuuluttava seuraavat:
  - 1) miehittämättömän ilma-aluksen ja ohjaus- ja seuranta-aseman tyyppi tai valmistaja;
  - 2) hallinnoitavan miehittämättömän ilma-aluksen ja ohjaus- ja seuranta-aseman tunnistetiedot;
  - 3) sen tarkentaminen, mitä miehittämätöntä ilma-alusta käytetään minkä ohjaus- ja seuranta-aseman kanssa.
- e) Lentokelpoisuustarkastuksen ja ilmailuluvan osalta työn laajuuteen on kuuluttava miehittämättömän ilma-aluksen tyyppi tai valmistaja.
- f) Muiden komponenttien kuin kokonaisten moottorien huollon osalta työn laajuus on määritettävä seuraavan luokituksen mukaan:
  - 1) C1: miehittämättömän ilma-aluksen ilmastointi ja paineistus;
  - 2) C2: miehittämättömän ilma-aluksen automaattiohjaus;
  - 3) C3: miehittämättömän ilma-aluksen yhteydenpito- ja suunnistusjärjestelmät;
  - 4) C4: miehittämättömän ilma-aluksen ovet ja luukut;
  - 5) C5: miehittämättömän ilma-aluksen sähköjärjestelmä ja valot;
  - 6) C6: miehittämättömän ilma-aluksen laitteet;
  - 7) C7: miehittämättömän ilma-aluksen moottori;
  - 8) C8: miehittämättömän ilma-aluksen ohjaimet;

- 9) C9: miehittämättömän ilma-aluksen polttoainejärjestelmä;
  - 10) C10: miehittämättömän ilma-aluksen roottorit;
  - 11) C11: miehittämättömän ilma-aluksen vaihteisto;
  - 12) C12: miehittämättömän ilma-aluksen hydraulikka;
  - 13) C13: miehittämättömän ilma-aluksen näyttö- ja tallennusjärjestelmät;
  - 14) C14: miehittämättömän ilma-aluksen laskutelineet;
  - 15) C15: miehittämättömän ilma-aluksen happijärjestelmä;
  - 16) C16: miehittämättömän ilma-aluksen potkurit;
  - 17) C17: miehittämättömän ilma-aluksen paineilma- ja alipainejärjestelmät;
  - 18) C18: miehittämättömän ilma-aluksen jäänesto, sadeveden poisto, palontorjunta;
  - 19) C19: miehittämättömän ilma-aluksen ikkunat;
  - 20) C20: miehittämättömän ilma-aluksen rakenteet;
  - 21) C21: miehittämättömän ilma-aluksen vesipainolasti;
  - 22) C22: miehittämättömän ilma-aluksen työntövoiman lisäysjärjestelmä;
  - 23) C23: miehittämättömän ilma-aluksen muut komponentit;
  - 24) C24: ohjaus- ja seuranta-aseman komponentit.
- g) Kokonaisten moottoreiden huollon osalta työn laajuuteen on kuuluttava moottorin tyyppi tai valmistaja.
- h) Ainetta rikkomattomia kokeita (NDT) koskevan oikeuden osalta, kun se kuuluu luokkaan "erityispalvelut", työn laajuuteen on kuuluttava NDT-menetelmät.
- i) Organisaation on noudatettava toimivaltaisen viranomaisen antamaan organisaation hyväksyntätodistukseen liitetyjä hyväksyntäehtoja ja organisaation käsikirjassa määritettyä työn laajuutta.

CAO.UAS.025 Organisaation käsikirja

- a) Organisaation on laadittava käsikirja, jossa määritetään tiedot ja menettelyt, joita sen henkilöstö tarvitsee tehtäviensä suorittamiseksi, ja jotta organisaatio voi osoittaa, miten se noudattaa tämän asetuksen vaatimuksia, ja pidettävä sitä yllä.
- b) Käsikirjassa on oltava seuraavat tiedot joko suoraan tai viittauksina:
- 1) vastuullisen johtajan allekirjoittama vakuutus, jossa vahvistetaan, että organisaatio toimii aina tämän liitteen ja organisaation käsikirjan mukaisesti;
  - 2) yksityiskohtainen kuvaus organisaation työn laajuudesta kunkin oikeuden osalta;
  - 3) organisaatiokaavio, josta käy ilmi CAO.UAS.035 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden tehtävänimikkeet ja nimet sekä vastuunjako näiden henkilöiden välillä;
  - 4) yleiskuvaus toimitiloista ja niiden sijainti;
  - 5) CAO.UAS.105 kohdan b alakohdassa määritelty käsikirjan muutosmenettely,
ja jos organisaatio aikoo suorittaa seuraavissa kohdissa mainittuja toimia:
    - 6) muualla kuin hyväksytyissä tiloissa tehtävän työn laajuus ja työmenetelmät;
    - 7) luettelo valtuutetusta huoltohenkilöstöstä sekä sen hyväksynnän laajuus;
    - 8) luettelo miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelman hyväksymisestä vastaavasta henkilöstöstä;
    - 9) luettelo lentokelpoisuustarkastajista sekä heidän hyväksyntöjensä laajuus;
    - 10) luettelo henkilöstöstä, joka vastaa ilmailulupien myöntämisestä;
    - 11) ohjaus- ja seuranta-asemasta etäyhteydellä suoritettua ja sertifioitua miehittämättömän ilma-aluksen huollon laajuus ja menettelyt.

- c) Käsikirjan ensimmäisen version on oltava toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä.
- d) Käsikirjaan tehtävät muutokset on käsiteltävä CAO.UAS.105 kohdan mukaisesti.

CAO.UAS.030 Tilat ja varastointi

- a) Organisaation on varmistettava, että käytettävissä olevat tilat, toimistotilat mukaan luettuina, mahdollistavat kaiken suunnitellun työn suorittamisen.
- b) Jos organisaation hyväksynnän laajuus kattaa myös huoltotoimenpiteet, organisaation on lisäksi varmistettava, että
  - 1) erikoistyöpajat, lentokonehallit ja muut tilat tarjoavat riittävän suojan likaantumiselta ja ympäristötekijöiden vaikutuksilta;
  - 2) komponentteja, laitteita, työkaluja ja materiaaleja varten on turvalliset varastotilat niin, että ML.UAS.504 kohdan alakohdassa vaadittu komponenttien erottelu on varmistettu.
  - 3) Komponenttien varastointia koskevia asiaankuuluvia ohjeita noudatetaan, ja varastotiloihin pääsy on annettu ainoastaan valtuutetulle henkilöstölle.

CAO.UAS.035 Henkilöstövaatimukset

- a) Organisaation on nimitettävä vastuullinen johtaja, jolla on valtuudet varmistaa, että kaikki organisaation toiminta voidaan rahoittaa ja toteuttaa tämän asetuksen mukaisesti.
- b) Vastuullisen johtajan on nimettävä henkilö tai henkilöiden ryhmä, joka vastaa sen varmistamisesta, että jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpito toteutetaan organisaation käsikirjan mukaisesti.
- c) Vastuullisen johtajan on nimitettävä vaatimustenmukaisuuden valvonnasta vastaava johtaja, joka vastaa CAO.UAS.100 kohdassa tarkoitetun vaatimustenmukaisuuden valvontatoiminnon hallinnoinnista.
- d) Edellä olevien b ja c alakohdan mukaisesti nimetyt henkilöt vastaavat toiminnastaan vastuulliselle johtajalle, ja heillä on oltava suora yhteys vastuulliseen johtajaan. Heidän on pystyttävä osoittamaan, että heillä on tehtäviensä hoitamiseen tarvittavat tiedot, tausta ja kokemus.
- e) Organisaation on varmistettava, että kaikilla jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitoon osallistuvan henkilöstön jäsenillä on asianmukaiset tiedot, tausta ja kokemus ja että heidän pätevyytensä aiotun työn suorittamiseen säilyy.
- f) Organisaatiolla on oltava suunnitellun työn tarpeisiin nähden riittävä ja pätevä henkilökunta.
- g) Organisaation on järjestettävä huoltohenkilöstölleen peruskoulutus sen varmistamiseksi, että se suorittaa aiotun huollon turvallisesti.
- h) Henkilöstöllä, joka suorittaa erikoisosaamista vaativia tehtäviä, kuten hitsausta tai muita ainetta rikkomattomia kokeita (NDT) kuin värikontrastitestausta, on oltava virallisesti tunnustetun standardin mukainen pätevyys.

CAO.UAS.040 Valtuutettu huoltohenkilöstö

- a) Organisaation on miehittämättömän ilma-aluksen, ohjaus- ja seuranta-aseman ja komponenttien huollon tai ohjaus- ja seuranta-aseman asennuksen sertifiointiseksi valtuutettava henkilöstö tähän tarkoitukseen.
- b) Valtuutetun huoltohenkilöstön, jonka tarkoituksena on sertifioida miehittämättömän ilma-aluksen ja ohjaus- ja seuranta-aseman huolto taikka ohjaus- ja seuranta-aseman asennus, on saatava kyseiseen miehittämättömään ilma-alukseen ja ohjaus- ja seuranta-asemaan liittyvä peruskoulutus, joka on mainittava hyväksynnässä. Organisaation on varmistettava, että henkilöstön jäsenillä on vähintään kolme kuukautta käytännön kokemusta vastaavan ilma-aluksen tai ohjaus- ja seuranta-aseman huollosta tai kuusi kuukautta käytännön kokemusta kyseisen ilma-aluksen tai ohjaus- ja seuranta-aseman huollosta ennen kuin he saavat huoltotodisteen antamisvaltuutuksen.
- c) Organisaation on varmistettava, että valtuutettu huoltohenkilöstö saa säännöllisin väliajoin riittävästi määräaikaikaiskoulutusta sen varmistamiseksi, että henkilöstön tekniset tiedot, organisaation menetelmien tuntemus ja inhimillisten tekijöiden tuntemus pysyvät ajan tasalla.

CAO.UAS.045 Lentokelpoisuustarkastajat

- a) Organisaation on valtuutettava lentokelpoisuustarkastusten suorittamista varten lentokelpoisuustarkastuksia tekevä henkilöstö, jonka jäsenten on täytettävä seuraavat vaatimukset:
- 1) heillä on vähintään yhden vuoden kokemus jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpidon alalta;
  - 2) heidät on valtuutettu huoltohenkilöstöksi tai heillä on 1 alakohdassa tarkoitettujen kokemuksen lisäksi vähintään kahden vuoden kokemus jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpidon alalta;
  - 3) heillä on asianmukainen ilmailualan huoltokoulutus.
- b) Ennen kuin organisaatio antaa jollekin henkilölle lentokelpoisuustarkastusta koskevan valtuutuksen, kyseisen henkilön on suoritettava lentokelpoisuustarkastus toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa tai sellaisen henkilön valvonnassa, jonka organisaatio on jo valtuuttanut toimimaan lentokelpoisuustarkastajana. Jos valvonnan alaisena tehty lentokelpoisuustarkastus on hyväksyttävä, vaatimustenmukaisuuden valvonnasta vastaava johtaja valtuuttaa kyseisen henkilön tekemään lentokelpoisuustarkastuksia.

CAO.UAS.048 Lupia ilmailuun myöntävä henkilöstö

Luvan ilmailuun myöntää lentokelpoisuustarkastuksia tekevä henkilöstö, jonka organisaatio on erityisesti valtuuttanut tähän tarkoitukseen.

CAO.UAS.050 Komponentit, laitteet ja työkalut

- a) Organisaatiolla on oltava käytössään tai sen on saatava käyttöönsä laitteet ja välineet, jotka soveltuvat sen tehtävien hoitamiseen.
- b) Organisaation on varmistettava, että sen käyttämät laitteet ja työkalut tarkistetaan ja kalibroidaan virallisesti tunnustettuihin standardeihin. Sen on pidettävä kirjaa kalibroinneista ja käytetyistä standardeista.
- c) Huollon osalta organisaation on tarkastettava, luokiteltava ja eroteltava asianmukaisesti kaikki saapuvat komponentit tapauksen mukaan liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.501 tai ML.UAS.504 kohdan mukaisesti.

CAO.UAS.055 Huoltotiedot ja huoltotyön tilaukset

- a) Organisaatiolla on oltava pääsy liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.401 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin sovellettaisiin voimassa oleviin huoltotietoihin, jotka ovat tarpeen huollon suorittamiseksi, ja sen on käytettävä niitä.
- b) Ennen kuin huoltotyöt aloitetaan, organisaation ja huoltoa pyytävän henkilön tai organisaation on sovittava kirjallisesta työtilauksesta, jossa määritetään suoritettava huoltotyö.

CAO.UAS.060 Huoltovaatimukset

- a) Huoltotyöt on aina suoritettava liitteen I (osa ML.UAS) lukujen D, E ja H vaatimusten mukaisesti.
- b) Organisaation on huoltoa suorittaessaan noudatettava seuraavia vaatimuksia:
- 1) varmistettava, että alue, jolla huolto tehdään, on hyvässä järjestyksessä ja puhdas eli vailla likaa ja epäpuhtauksia;
  - 2) noudatettava CAO.UAS.055 kohdassa tarkoitetuissa huoltotiedoissa ja huoltotyön tilauksissa määritettyjä menetelmiä, tekniikoita, standardeja ja ohjeita;
  - 3) käytettävä CAO.UAS.050 kohdassa tarkoitettuja työvälineitä, laitteita ja materiaaleja;
  - 4) varmistettava, että huoltotoita suoritettaessa noudatetaan CAO.UAS.055 kohdassa tarkoitetuissa huoltotiedoissa määritettyjä ympäristörajoituksia;
  - 5) varmistettava, että huoltoa varten on asianmukaiset tilat huonon sään tai pitkäaikaisen huoltotyön varalta;
  - 6) varmistettava, että virheiden riski huollon aikana minimoidaan, erityisesti virheen toistumisriski samanlaisissa huoltotehtävissä;
  - 7) varmistettava, että virheet paikannetaan aina kriittisen huoltotehtävän suorittamisen jälkeen;

- 8) kun huolto on valmis, varmistettava yleisesti, että miehittämättömään ilma-alukseen, ohjaus- ja seuranta-asemaan tai komponenttiin ei ole jäänyt työkaluja, laitteita tai asiaankuulumattomia osia ja materiaaleja ja että kaikki irrotetut huoltoluukut on asennettu takaisin paikoilleen.

CAO.UAS.065 Miehittämättömän ilma-aluksen huollon sertifiointi

Kun miehittämättömän ilma-aluksen tämän asetuksen mukainen huolto on saatu valmiiksi, organisaation on sertifoitava huolto liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.801 kohdan mukaisesti.

CAO.UAS.070 Komponentin huollon sertifiointi

- a) Kun miehittämättömän ilma-aluksen komponenttien tämän asetuksen mukainen huolto on saatu valmiiksi, organisaation on sertifoitava huolto liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.802 kohdan mukaisesti.
- b) Kun liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.520 kohdan d alakohdassa tarkoitettu ohjaus- ja seuranta-aseman komponenttien tämän asetuksen mukainen huolto on saatu valmiiksi, organisaation on sertifoitava huolto liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.804 kohdan mukaisesti.
- c) Edellä olevia a ja b alakohtaa ei sovelleta CAO.UAS.095 kohdan a alakohdan 5 alakohdan mukaisesti valmistettuihin komponentteihin.

CAO.UAS.071 Ohjaus- ja seuranta-aseman huollon sertifiointi

Kun ohjaus- ja seuranta-aseman tämän asetuksen mukainen huolto on saatu valmiiksi, organisaation on sertifoitava huolto liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.803 kohdan mukaisesti.

CAO.UAS.072 Ohjaus- ja seuranta-aseman asennuksen sertifiointi

Kun ohjaus- ja seuranta-aseman tämän asetuksen mukainen asennus on saatu valmiiksi ja jos suunnitteluhuvelyksynnän haltija niin määrää, organisaation on sertifoitava asennus liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.805 kohdan mukaisesti.

CAO.UAS.075 Jatkuvan lentokelpoisuuden hallinta

- a) Kaikki jatkuvan lentokelpoisuuden hallintatehtävät on suoritettava liitteen I (osa ML.UAS) luvun C vaatimusten mukaisesti.
- b) Organisaation on jokaisen hallinnoitavan miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän osalta
- 1) laadittava miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelma, valvottava sitä sekä hyväksyttävä ensimmäinen versio ja sen muutokset; ML.UAS.302 kohdan d alakohdan mukaisissa poikkeuksissa on noudatettava toimivaltaisen viranomaisen hyväksymää menettelyä ja organisaation on kirjattava poikkeusten perustelut;
  - 2) asetettava kyseinen miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelma miehittämättömän ilma-aluksen omistajan saataville;
  - 3) varmistettava, että muutokset ja korjaukset ovat liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.304 kohdan mukaisia;
  - 4) varmistettava, että kaikki huollot on sertifoitu liitteessä I (osa ML.UAS) olevan luvun H mukaisesti;
  - 5) varmistettava, että kaikkia jatkuvaan lentokelpoisuuteen vaikuttavia sovellettavia lentokelpoisuusmääryksiä ja lentotoimintavaatimuksia noudatetaan;
  - 6) varmistettava, että kaikki viat korjaa asianmukaisesti hyväksytty huolto-organisaatio;
  - 7) varmistettava, että miehittämätön ilma-alusjärjestelmä on asianmukaisesti hyväksytyn huolto-organisaation saatavilla aina tarvittaessa huoltoa varten miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelman mukaisesti;
  - 8) koordinoitava määräaikaishuoltoa ja lentokelpoisuusmääryksien soveltamista, jotta voidaan varmistaa, että työt suoritetaan asianmukaisesti;
  - 9) hallinnoitava jatkuvaan lentokelpoisuuteen liittyvää kirjanpitoa ja arkistoitava se;

- 10) varmistettava, että punnitustodistus vastaa miehittämättömän ilma-aluksen uusinta konfiguraatiota, kun miehittämättömän ilma-aluksen valmistaja tuottaa tällaiset tiedot.

CAO.UAS.080 Jatkuvan lentokelpoisuuden hallinnassa käytettävät tiedot

- a) Organisaatiolla on oltava pääsy sovellettaviin voimassa oleviin jatkuvan lentokelpoisuuden hallinnassa käytettäviin tietoihin, jotka ovat tarpeen jatkuvan lentokelpoisuuden hallintatehtävien suorittamiseksi, ja sen on käytettävä niitä.
- b) Kyseiset tiedot määritetään liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.401 kohdan b alakohdassa.

CAO.UAS.085 Lentokelpoisuustarkastus

Organisaation on tehtävä lentokelpoisuustarkastukset liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.903 kohdan mukaisesti.

CAO.UAS.086 Lupa ilmailuun

Organisaation on myönnettävä lupa ilmailuun asetuksen (EU) N:o 748/2012 liitteessä I (21 osa) olevan 21.A.711 kohdan d alakohdan mukaisesti, kun se voi organisaation käsikirjassa määritettyä menettelyä noudattaen todentaa, että hyväksytyjä lentoehtoja noudatetaan.

CAO.UAS.090 Kirjanpito

- a) Organisaation on säilytettävä seuraava kirjanpito sen mukaan, mitä oikeuksia sillä on hallussaan:

1) Huoltokirjanpito

Huoltotodisteet ja kaikki todistusasiakirjat, jotka ovat tarpeen sen osoittamiseksi, että kaikki huoltovaatimukset on täytetty; organisaation on myös toimitettava huoltoa pyytäneelle henkilölle tai organisaatiolle huoltotodiste ja kaikki muut liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.305 kohdan noudattamisen varmistamiseksi tarvittava kirjanpito, kuten erityiset korjaus- tai muutostiedot.

2) Ohjaus- ja seuranta-aseman asennuskirjanpito

Huoltotodiste ja kaikki todistusasiakirjat, jotka ovat tarpeen sen osoittamiseksi, että kaikki asennusta koskevat vaatimukset on täytetty; organisaation on myös toimitettava asennusta pyytäneelle henkilölle tai organisaatiolle huoltotodiste ja kaikki erityiset asennustiedot.

3) Jatkuvan lentokelpoisuuden hallintaa koskeva kirjanpito

Liitteessä I (osa ML.UAS) olevassa ML.UAS.305 kohdassa vaadittu kirjanpito.

4) Lentokelpoisuustarkastuksia koskeva kirjanpito

Lentokelpoisuuden tarkastustodistukset, jotka on annettu tai joiden voimassaoloa on jatkettu, todistusasiakirjoineen. Tämä kirjanpito on toimitettava myös miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaa lentokelpoisuutta hallinnoivalle organisaatiolle, jos se ei ole sama kuin lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen antanut organisaatio.

5) Lupaa ilmailuun koskeva kirjanpito

Myönnetty lupa ilmailuun ja kaikki luvan myöntämistä tukevat asiakirjat, mukaan lukien lentoehdot.

- b) Organisaation on säilytettävä henkilöstökirjanpito ja valtuutukset, jotka ovat tarpeen sen henkilöstön pätevyyden osoittamiseksi. Organisaation on säilytettävä valtuutetun huoltohenkilöstön, lentokelpoisuustarkastuksia tekevän henkilöstön ja lupia ilmailuun myöntävän henkilöstön kannalta merkityksellinen kirjanpito vähintään kahden vuoden ajan sen jälkeen, kun kyseinen henkilöstö on lähtenyt organisaatiosta tai kyseiselle henkilöstölle myönnetty valtuutus on peruutettu.
- c) Organisaation on henkilöstön jäsenten pyynnöstä annettava heille oikeus tutustua b alakohdassa tarkoitettuun henkilöstökirjanpitoon sekä kopioitava ja annettava nämä tiedot heille heidän lähtiessään organisaatiosta.

- d) Organisaation on säilytettävä kirjanpito, jota tarkoitetaan
- 1) a alakohdan 1 alakohdassa, siihen mahdollisesti liittyvine huoltotietoineen kolmen vuoden ajan päivästä, jona miehittämättömälle ilma-alukselle, ohjaus- ja seuranta-asemalle tai komponentille on annettu huoltotodiste;
  - 2) a alakohdan 2 alakohdassa, kun kyseessä on ohjaus- ja seuranta-aseman asentava organisaatio, joka ei ole sama kuin miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaa lentokelpoisuutta hallinnoiva organisaatio, kolmen vuoden ajan siitä, kun ohjaus- ja seuranta-aseman asennuksesta on annettu huoltotodiste;
  - 3) a alakohdan 3 alakohdassa, liitteessä I (ML.UAS) olevassa ML.UAS.305 kohdassa määritetyn ajanjakson;
  - 4) a alakohdan 4 alakohdassa:
    - kun kyseessä on miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaa lentokelpoisuutta hallinnoiva organisaatio, kahden vuoden ajan siitä, kun miehittämätön ilma-alus on pysyvästi poistettu käytöstä,
    - kun kyseessä on lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen antava organisaatio, joka ei ole sama kuin miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaa lentokelpoisuutta hallinnoiva organisaatio, neljän vuoden ajan siitä, kun lentokelpoisuuden tarkastustodistus on annettu;
  - 5) a alakohdan 5 alakohdassa:
    - kun kyseessä on miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaa lentokelpoisuutta hallinnoiva organisaatio, kahden vuoden ajan siitä, kun miehittämätön ilma-alus on pysyvästi poistettu käytöstä,
    - kun kyseessä on luvan ilmailuun myöntävä organisaatio, joka ei ole sama kuin miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvaa lentokelpoisuutta hallinnoiva organisaatio, kolmen vuoden ajan siitä, kun lupa ilmailuun on myönnetty.
- e) Vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskeva kirjanpito on säilytettävä vähintään kahden vuoden ajan.
- f) Kaikki kirjanpito on säilytettävä siten, että se on suojattuna vahingoittumiselta, muuttamiselta ja varkaudelta.
- g) Jos miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvan lentokelpoisuuden hallinta siirretään toiselle organisaatiolle tai henkilölle, kaikki a alakohdan 2–5 alakohdassa tarkoitettu säilytetty kirjanpito on siirrettävä kyseiselle organisaatiolle tai henkilölle. Jos siirto tehdään toiselle osan CAO.UAS mukaiselle organisaatiolle, d alakohtaa sovelletaan kyseiseen organisaatioon siirron ajankohdasta alkaen.
- h) Jos organisaatio lopettaa toimintansa, kaikki säilytetty kirjanpito on siirrettävä seuraavasti:
- 1) edellä a alakohdan 1 alakohdassa tarkoitettu kirjanpito on siirrettävä kunkin miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän tai komponentin viimeiselle omistajalle tai asiakkaalle taikka talletettava toimivaltaisen viranomaisen määrittämällä tavalla;
  - 2) a alakohdan 2–5 alakohdassa tarkoitettu kirjanpito on siirrettävä miehittämättömän ilma-aluksen omistajalle.

CAO.UAS.095 Organisaation oikeudet

Organisaatiolle on organisaation käsikirjan mukaisesti myönnettävä yksi tai useampi seuraavista oikeuksista:

- a) Huolto
- 1) Työn laajuudessa määritettyjen miehittämättömien ilma-alusten, ohjaus- ja seuranta-asemien tai komponenttien huoltaminen organisaation käsikirjassa määritetyissä paikoissa.
  - 2) Asianmukaisesti pätevän alihankkijaorganisaation osan CAO.UAS mukaisen organisaation valvonnassa organisaation käsikirjassa määritettyjen asianmukaisten menettelyjen mukaisesti tarjoamien erityispalvelujen suorittamisen järjestäminen.
  - 3) Työn laajuudessa määritettyjen miehittämättömien ilma-alusten, ohjaus- ja seuranta-asemien tai komponenttien huoltaminen paikassa, jota ei mainita organisaation käsikirjassa, CAO.UAS.025 kohdan b alakohdan 6 alakohdassa tarkoitettussa menettelyssä määritetyin ehdoin.
  - 4) Huollon sertifiointi CAO.UAS.065, CAO.UAS.070 tai CAO.UAS.071 kohdan mukaisesti.
  - 5) Organisaatio saa valmistaa huoltotietojen mukaan rajoitetusti tiettyjä osia, joita on tarkoitus käyttää sen omissa tiloissa meneillään olevassa huoltotyössä organisaation käsikirjan mukaisesti.

b) Ohjaus- ja seuranta-aseman asennus

Ohjaus- ja seuranta-aseman huoltoon hyväksytty organisaatio voi suorittaa ohjaus- ja seuranta-aseman asennuksen ja sertifioida asennuksen CAO.UAS.072 kohdan mukaisesti.

c) Jatkuvan lentokelpoisuuden hallinta

- 1) Minkä tahansa työn laajuudessa määritetyn miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvan lentokelpoisuuden hallinnoiminen.
- 2) Miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän huolto-ohjelman hyväksyminen liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.302 kohdan b alakohdan mukaisesti.
- 3) Rajoitettujen jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitotehtävien suorittamisen järjestäminen osan CAO.UAS mukaisen organisaation vaatimustenmukaisuuden valvontatoiminnon alaisuudessa toimivassa alihankkijaorganisaatiossa, joka luetaan organisaation hyväksyntätodistuksessa.
- 4) Lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen voimassaoloajan pidentäminen liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.901 kohdan c alakohdan mukaisesti.

d) Lentokelpoisuustarkastus

Organisaatio, jonka hyväksyntä sisältää a tai c alakohdassa tarkoitettut oikeudet, voidaan hyväksyä suorittamaan lentokelpoisuustarkastuksia CAO.UAS.085 kohdan mukaisesti ja antamaan tarkastuksesta lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen.

e) Lupa ilmailuun

Organisaatio, jonka hyväksyntä sisältää d alakohdassa tarkoitetun oikeuden, voidaan hyväksyä antamaan lupia ilmailuun CAO.UAS.086 kohdan mukaisesti niille miehittämättömille ilma-aluksille, joille se voi antaa lentokelpoisuuden tarkastustodistuksen.

CAO.UAS.100 Vaatimustenmukaisuuden valvonta ja organisaation katselmus

- a) Sen varmistamiseksi, että organisaatio täyttää jatkuvasti tämän asetuksen vaatimukset, organisaation on perustettava vaatimustenmukaisuuden valvontatoiminto.
- b) Toiminnon on valvottava riippumattomasti sitä, että
  - 1) organisaation käsikirja on tämän asetuksen mukainen;
  - 2) organisaation toiminta on organisaation käsikirjan mukaista.
- c) Toiminnon on myös valvottava, että alihankkijalla teetettävät huollot suoritetaan alihankintasopimuksen tai työtilausten mukaisesti.
- d) Jos organisaatiolla on yksi tai useampi asetuksen (EU) 2018/1139 soveltamisalaan kuuluva muu organisaation hyväksyntätodistus, vaatimustenmukaisuuden valvontatoiminto voidaan yhdistää näissä muissa todistuksissa vaadittuun vaatimustenmukaisuuden valvontatoimintoon.
- e) Organisaatio voi korvata vaatimustenmukaisuuden valvontatoiminnon säännöllisillä organisaation katselmuksilla, joilta ei edellytetä riippumattomuutta, kun seuraavat ehdot täyttyvät ja tälle on toimivaltaisen viranomaisen hyväksyntä:
  - 1) organisaation palveluksessa on enintään 10:tä kokopäiväistä työntekijää vastaava määrä henkilöitä, jotka osallistuvat huoltotöihin;
  - 2) organisaation palveluksessa on enintään 5:tä kokopäiväistä työntekijää vastaava määrä henkilöitä, jotka osallistuvat jatkuvan lentokelpoisuuden hallintaan.

Tällöin organisaatio ei saa tehdä jatkuvan lentokelpoisuuden hallintatehtävistä alihankintasopimuksia muiden osapuolten kanssa.

CAO.UAS.102 Tieto- ja viestintäjärjestelmien ja datan suojaaminen

- a) Organisaation on suojattava jatkuvan lentokelpoisuuden ylläpitämisessä käytettävät tieto- ja viestintätekniset järjestelmät ja data, mukaan lukien asiaankuuluvat ohjelmistot ja laitteistot sekä verkkoyhteydet.
- b) Organisaation on varmistettava, että kaikista sellaisista tietoturvaan liittyvistä poikkeamista tai haavoittuvuuksista, joista saattaa aiheutua merkittävä riski ilmailun turvallisuudelle, ilmoitetaan sen toimivaltaiselle viranomaiselle, sanotun kuitenkin rajoittamatta CAO.UAS.120 kohdan soveltamista.

Lisäksi:

- 1) jos tällainen poikkeama tai haavoittuvuus vaikuttaa ilma-alukseen taikka siihen liittyvään järjestelmään tai komponenttiin, organisaation on ilmoitettava siitä myös suunnitteluhyväksynnän haltijalle;

- 2) jos tällainen poikkeama tai haavoittuvuus vaikuttaa organisaation käyttämään järjestelmään tai rakenneosaan, organisaation on ilmoitettava siitä järjestelmän tai rakenneosan suunnittelusta vastaavalle organisaatiolle.
- c) Edellä b alakohdassa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä mahdollisimman pian, kuitenkin enintään 72 tunnin kuluttua siitä, kun olosuhteet ovat tulleet organisaation tietoon, elleivät poikkeukselliset olosuhteet sitä estä.

CAO.UAS.105 Organisaatiossa tapahtuvat muutokset

- a) Seuraavat organisaatiossa tapahtuvat muutokset edellyttävät toimivaltaisen viranomaisen ennakkohyväksyntää:
  - 1) muutokset hyväksyntätodistukseen, organisaation hyväksyntäehdot mukaan lukien;
  - 2) CAO.UAS.035 kohdan a–c alakohdassa kohdassa tarkoitettuja henkilöitä koskevat muutokset;
  - 3) muutokset b alakohdassa määritettyyn menettelyyn.
- b) Organisaation on hallinnoitava kaikkia muita muutoksia, ja niistä on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle organisaation käsikirjassa määrättyä menettelyä noudattaen. Organisaation on toimitettava kuvaukset näistä muutoksista ja organisaation käsikirjaan tehdyt vastaavat muutokset toimivaltaiselle viranomaiselle 15 päivän kuluessa siitä päivästä, jona muutokset toteutettiin.

CAO.UAS.110 Hyväksyntätodistuksen voimassaolon jatkuminen

Hyväksyntätodistus myönnetään rajoittamattomaksi ajaksi, ja se pysyy voimassa, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) organisaatio noudattaa edelleen tämän liitteen vaatimuksia ottaen huomioon havaintojen käsittelyyn liittyvät CAO.UAS.115 kohdan vaatimukset;
- b) organisaatio on varmistanut, että toimivaltaiselle viranomaiselle myönnetään CAO.UAS.112 kohdan mukainen pääsy tiloihin ja asiakirjojen tarkastelumahdollisuus;
- c) organisaatio ei ole luovuttanut hyväksyntätodistusta eikä toimivaltainen viranomainen ole peruuttanut sitä määräajaksi tai pysyvästi.

CAO.UAS.112 Pääsy tiloihin ja asiakirjojen tarkastelumahdollisuus

Tämän liitteen asiaa koskevien vaatimusten täyttymisen toteamiseksi organisaation on varmistettava, että pääsy kaikkiin tiloihin ja miehittämättömiin ilma-alusjärjestelmiin sekä mahdollisuus tarkastella kaikkia asiakirjoja, kirjanpitoa, tietoja, dataa, menetelmiä ja muuta sertifiointin alaisen toiminnan kannalta olennaista aineistoa annetaan henkilöille, jotka toimivaltainen viranomainen on valtuuttanut.

CAO.UAS.115 Havainnot ja huomautukset

- a) Saatuaan toimivaltaiselta viranomaiselta ilmoituksen havainnosta annetun täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2024/1109 liitteessä I (osa AR.UAS) olevan AR.UAS.GEN.350 kohdan mukaisesti, organisaation on toimivaltaisen viranomaisen kanssa sovitussa määräajassa laadittava korjaustoimenpidesuunnitelma (havaittujen puutteiden korjaamiseksi ja niiden toistumisen estämiseksi) ja osoitettava suunnitelman täytäntöönpano toimivaltaiselle viranomaiselle.
- b) Organisaation on otettava asianmukaisesti huomioon annetun täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2024/1109 liitteessä I (osa AR.UAS) olevan AR.UAS.GEN.350 kohdan f alakohdan mukaisesti vastaanotetut huomautukset. Organisaation on kirjattava näiden huomautusten johdosta tekemänsä päätökset.

CAO.UAS.120 Poikkeamista ilmoittaminen

- a) Organisaation on perustettava poikkeamailmoitusjärjestelmä, johon sisältyy pakollinen ja vapaaehtoinen ilmoittaminen, ja ylläpidettävä sitä. Organisaatioiden, joiden päätoimipaikka on jäsenvaltiossa, on varmistettava, että niiden poikkeamailmoitusjärjestelmä täyttää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 376/2014⁽¹⁾ ja asetuksen (EU) 2018/1139 sekä mainittujen asetusten nojalla hyväksytyjen delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten vaatimukset.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 376/2014, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, poikkeamien ilmoittamisesta, analysoinnista ja seurannasta siviili-ilmailun alalla, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 996/2010 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/42/EY, komission asetusten (EY) N:o 1321/2007 ja (EY) N:o 1330/2007 kumoamisesta (EUVL L 122, 24.4.2014, s. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/376/oj>).

- b) Organisaation on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle ja miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän tai komponentin suunnitteluhyväksynnän haltijalle kaikista organisaation toteamista miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän tai komponentin turvallisuuteen liittyvistä tapahtumista tai olosuhteista, jotka vaarantavat tai, jos niitä ei korjata tai niihin ei puututa, voisivat vaarantaa miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän tai kenen tahansa henkilön turvallisuuden, ja erityisesti on ilmoitettava kaikki onnettomuudet tai vakavat vaaratilanteet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/947 19 artiklan soveltamista.
- c) Jos organisaation kanssa on tehty huoltosopimus, organisaation on myös ilmoitettava kaikista miehittämättömään ilma-alusjärjestelmään vaikuttavista tapahtumista tai olosuhteista kyseisen miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän jatkuvan lentokelpoisuuden hallinnasta liitteessä I (osa ML.UAS) olevan ML.UAS.201 kohdan mukaisesti vastaavalle organisaatiolle. Komponentteihin vaikuttavista tapahtumista tai olosuhteista organisaation on ilmoitettava huoltoa pyytäneelle henkilölle tai organisaatiolle.
- d) Kun organisaation kanssa on tehty sopimus jatkuvan lentokelpoisuuden hallintatehtävien suorittamisesta, sen on myös ilmoitettava kaikista miehittämättömään ilma-alusjärjestelmään vaikuttavista tapahtumista tai olosuhteista osan CAO.UAS mukaisen organisaation kanssa sopimuksen tehneelle omistajalle.
